

ఓం

శ్రీకృష్ణపరబ్రహ్మణేనమః.

జీవన్ముక్తి బోధామృతము

పాఠ్యంభము.

శ్లో॥ గురుర్బ్రహ్మగురుర్విష్ణుః । ద్గురుర్దేవోమహేశ్వరః
గురుస్సాక్షాత్పరబ్రహ్మ । తస్మైశ్రీగురవేనమః॥

శ్రీమదఖిలాండకోటి బ్రహ్మాండనాయకునిచే నిర్మింపఁబడిన యీ నమస్త జీవజంతువులలో మనుష్యజన్మ ముత్తమము. అట్లుత్తమ దేహ ధారియైన మనుష్యునకు ధర్మార్థకామ మోక్షములను చతుర్విధ పురుషార్థములలో పరమపురుషార్థంబగు మోక్షమును జెందగోరువారలకు సాధనచతుష్టయ సంపత్తియే ముఖ్యవశ్యకము. కాబట్టి సాధనచతుష్టయసంపత్తి యనగా

(1) వివేకము (2) వైరాగ్యము (3) షట్క సంపత్తి (4) మోక్షేచ్ఛ అను యీ సాధనసంపత్తి గలవాఁడే యీ గ్రంథమునుపఠింప నధికారులని చెప్పినది. అట్లుయే నిత్యమనియు నామరూపాత్మికమైన యీ ప్రపంచ మనిత్యమనియు భావించినచో వివేకము ఇహపరభోగములను గోర కుండుటయే వైరాగ్యము. (శమము) అనగా సర్వవాసనాపరిత్యాగము (దమము) అనగా బహిరింద్రియ నిగ్రహము (ఉపరతి) అనగా ప్రపంచ నిన్మత్తి (తితిక్ష) అనగా శీతోష్ణాది ద్వంద్వరహితము (శ్రద్ధ) అనగా

ప్రతి పాఠకునికీ

ప్రయోగ

చెల్వే రామకృష్ణ గారు

బ్రహ్మవిష్ణు, అచార్యసేవ, వేదాంత వాక్యములయందు విశ్వాసము
(సమాధానము) అనగా పెద్దలగువారు వేదాంతోపదేశము జేయుకాల
మున చిత్తము చలించకుండుట యిదియే వట్టంపత్తి యనబడును.
సంసార బంధమునుండి విడుదలగాదలంచుటయే మోక్షార్థము, అను యీ
సాధనసంపత్తిగలవారే మోక్షమున కధికారులు. ఇక నీప్రపంచమందలి
మోక్షవిచారకుల కొందరిని చర్చించిచూచెదము.

చ॥ బుధులమటంచుకుత్సితము • బూనిజగంబుననుండువారలకొ
వెదకియుగోఽస్యమైననువి • వేకముదెల్పెదమంచుజాటుచుకొ
మదవశులస్వశీకరణ • మంత్రముచేతనుమోసబుచ్చుచుకొ
మదనునికేళిగూడెడుకు • మానసులెందరొనుండిరీభువికొ॥

చ॥ గురువులమంచుశిష్యులొని • కూడుధనంబులనాశచేత నీ
ధరచరియించుచుకొప్పజల • ధర్మముపాడొనరింపబూని దు
ష్కరమగుబోధచేపలల • ఖండములకొమధుమత్స్యసేవలకొ
దరయగద్రోయుచుండిరిక • తథ్యమునుమ్మిదిగాంచుకోజనులొ॥

మ॥ శిలలంకొందరుపూజ జేయుటమహా • శ్రేయస్కరంబంచు బో
ధలచేబూటక శాస్త్రయుక్తులచెమో॥ దంబుంకడుంజేసి వా
రలద్రవ్యంబునుకొల్లబెట్టియుదురా • చారంబునంద్రోసి దీ
రులరైయుందురుదుష్టమానవులుచీ॥ రోయండియాకూరులకొ॥

అనుసటుల ప్రపంచములో కొందరు విషయలోలురు తెలివి
లేదు మోక్షమన తమ విషయసుఖములలో నొకటనిభావించి దుష్టర్మ
లాచరించుచు నరకకూపమున బడుచుండిరేగాని నిజముగా మోక్షసాధన
మెద్దియో తెలియకుండిరి. యీవిషయమై సామాన్యులట్లుండ, కొందరు
గురువులమని పేరుబెట్టుకొని జనులను మోసించుటకు నేవో కొన్ని
యుక్తులుబన్ని భూతపూజలు సలుపుచు భుక్తిదీర్చు మనస్సుగలవారై
శక్తిపూజ లెన్నియోగల్పించి పొట్టపోషణముగూర్చి పరమగురువులమని
జెప్పుచు రూకలకై మంత్రములమ్మచునర విశాచములనబరగి శిష్యుల
ద్రవ్యము లాగుచుండిరేకాని, మోక్షమునకు తగిన సాధనచతుష్టయ
ములను బోధించి తద్వారా శిష్యుల మోక్షమున కందింపజాలకుండిరి.

ఇంతటి తెలివి వారి కెట్లుగలుగును శిష్యుల సందేహమును నివారణజేసి
సాధనసంపన్నులను జేయవలయునన్న మొదటతాను సాధనసంపత్తి
నముద్్రుడైకావలె నట్టి తెలివియున్న అసలేనున్న, శూన్యమైన తెలివి
గల దొంగవేదాంతులీ ప్రపంచములో నెక్కడజూచిన గుంపులుగుంపు
లుగా గలరుగాని, జ్ఞానసాధనచతుష్టయ సంపన్నులు దొరుకు టరుదు,
దొరికిన జగత్స్వభావదోషముంబట్టి దక్కుటరుదు ఇక నీసంగతి నింతటి
లో విరమించి గ్రంథావలోకనము జేయుదము.

ఈగ్రంథవిషయమును దెలుపుచున్నాను, ఓమాత్మపరమాత్మ
వికృతనుగూర్చి అచ్చటచ్చట నిరూపింపబడినది. ఇక దీని సంబంధమేటి
యో యదిదెలుపుచున్నాను, ప్రతిపాదన, ప్రతిపాద్యభావన, ఈ రెంటికే
సంబంధముండునో ఆసంబంధమీ సాంఖ్యసూత్రమును అద్వితీయ
బ్రహ్మకుండును, అనగా! యీగ్రంథము బ్రహ్మముయొక్క ప్రతిపాదన
జేయుచున్నది, మరియు నీగ్రంథప్రయోజనమేమన, సాంఖ్యసూత్రవిచా
రమువల్ల జనించుజ్ఞానముచే అజ్ఞానమునశించి శుద్ధజ్ఞానము లభించును,
యీమాటి అనుబంధాస్థిత్వమిందులో నుండుటవల్ల నిది ముముక్షువుల
కత్యంతోపయుక్తంబని శాస్త్రక తప్పదు.

అ! వె! ప్రత్యగాత్మతాను బహునాల్లనుండియు భ్రమలోజిక్కు
కొనియు పలువిధముల తనువునేనటంచు దలచుండెనుగాని తానే బ్రహ్మ
మంచుగానకుండె.

ప్రత్యగాత్మయనగా! మాయోపాధియగు జీవాత్మ, ఇట్టి జీవా
త్ముడు చాలాకాలమునుండి భ్రమలోదగుల్కొని దానివల్ల తనయొక్క
దేహమే తానని దలంచుచుండెను. నిజము విచారించినచో జీవాత్ముడు
సచ్చిదానంద స్వరూపుడేకాని దేహరూపుడుకాదు. ఇటులుండికూడా
నేను దేహమును, నేనుమనుష్యుడను, నేను ద్విజుడను, నేను శూద్రీయు
డను, అని యిటుల కేవలభ్రమలో దగుల్కొనియుండెను. ఎటులన!

దృష్టాంతము! ఒకయూరిలో నొక బ్రాహ్మణుండొకనాడు
మిక్కుటముగా భంగుద్రాగెను దానివల్లాలనికి పైకెక్కి తన బ్రాహ్మ
ణత్వమును మరచి నేనుశూద్రుడను, నేను వైశ్యుడను, నేను శూద్రీయుడ

నని విపరీతముగా పలుకసాగెను: కాని అటులేన్నివిధముల బలికేనప్పటి కిన్ని నిజముగా బ్రాహ్మణత్వముపోయి యుండెనా? లేదు. తాను బ్రాహ్మణుడౌట నిజమే, నింతలో నాతని స్నేహితుడొక డరుదెంచి యా బ్రాహ్మణుని మత్తుదొలగించుటకై నేయిని కొంత త్రాగించెను. దానివల్ల తాతని మత్తుదొలగిపోయి యటుపిమ్మట యా బ్రాహ్మణుడు నేను బ్రాహ్మణుండనని తెలివి దెచ్చుకొని యెవరెన్నివిధముల అడిగినను నేను బ్రాహ్మణుండననియే దృఢముగా బల్కుచుండెను. ఎంతవరకు మత్తుదొలగకుండెనో అంతవరకు అతనిబుద్ధి విపరీతమైయుండెను కాని; మత్తుదొలగిన పిమ్మట విపరీతబుద్ధియుండునా? యుండదు.

సిద్ధాంతము! అటులే, జీవాత్ముడు అజ్ఞానమును మత్తువల్ల మాయాకల్పితంబైన స్థూలసూక్ష్మ శరీరముల కల్పితసంబంధమువల్ల తన నిజమగు సచ్చిదానందస్వరూపమునుమరచి, నేను బ్రాహ్మణుడను, నేను శ్రుతియుడను, నేను వైశ్యుడను, నేను శూద్రుడను, నేను బ్రహ్మచారిని, నేను గృహస్థుడను, నేను వానప్రస్థుడను, నేను సన్యాసిని, నేను పురుషుడను, నేను స్త్రీని, నేను బుద్ధుడను, నేను జచ్చెదను, ఇటుల విపరీతాధ్యాసముజేయుచుండును. నిజముగా తాను స్వయముదేహాదికములయొక్కద్రష్ట, సాక్షి, యగు బ్రహ్మరూపుడేగాని అజ్ఞానమువల్ల దెలియకుండెను. ఎప్పుడైతె యిట్టి అజ్ఞానియగు జీవునకు బ్రహ్మానిష్ఠగల సద్గురుడు లభించునో అట్లు లభించిన పిమ్మట బ్రహ్మవిద్యోపదేశమను నేయిని దాగించునో యప్పుడే యాతని అజ్ఞానరూపమగు మత్తుదొలగిపోవును. అటుపిమ్మటాతడు నేను జేహమును, నేను మనుష్యుడను, నేను కర్తను భోక్తనని యిటులేన్నటికిని నమ్ముచాలడు. తిరుగనేను సచ్చిదానందస్వరూపమగు బ్రహ్మననియే నమ్మును కాని, యీసర్వమెంతవరకాతనికి దృఢనిశ్చయముగాదో యంత వరకు బహునాశ్యమండి పాదుకొనియున్న తెలివిహీనతవల్ల నేను జేహమనియే నమ్ముచుండును; ఎటులనగా

దృష్టాంతము! ఒక గొల్లవాడడవిలో తన గొట్టెలను గాయుచుండగా యాసమీపమందుండు పర్వతముకడకేగి అచ్చట నొక గుహయుం దొకపులికూడ గాన్పించగా యాగొల్లవాడు దానినింటికి గొనివచ్చి

పోషింపుచు ప్రతిదినమా గొత్తలయందే దాని నాడించుచుండెను. ఇటులాపులికూన గొత్తలవెంటడి దిరుగుచుండ కొన్నాళ్ళకది పెద్దదై నప్పటికిని గొత్తలలోనుండుటఁబట్టి తన స్వజాతినిమరచి నేనుకూడా గొత్తనేయని అజ్ఞానమువల్ల దలంచుచుచుండెను. అగొల్లవాడుకూడా దానినొక గొత్తవత్తుగానే చూచుచుండెను. ఇటుల కొన్నిదినంబులు గడచిన పిమ్మట నిత్యము మేరకు యడవిలో గొత్తలవెంటడి పులిపిల్ల దిరుగుచుండగా నింతలో నొక పెద్దపులి యటకరుదెంచి యందున్న తన జాతిబాంధవుడగు పులింజూచి ఆశ్చర్యపడి వెంటనే గొప్పగా గర్జించెను. అది వినినతోడనే గొత్తలన్నియు పారబోచ్ఛెను. వాటితో యాపులి కూనకూడా పరుగిడుచుండ నదిగని, యా పెద్దపులి దానికెదురుగాబోయి నడ్డగించి, ఒరే! నీవు నాయొక్క జాతిబంధుడవై యీగొర్లమందలో నెటులుంటివన, అందుల కాపులి భయపడి నాయనా! నేను పులినిగాను గొత్తను, నీవు పులివైననవుదువుగాక, నన్నువదిలివేసి నిండుకవుణ్యముఁ గట్టుకొమ్మని పలికెను. అంతయా పులివిపరీతవాక్యములా పెద్దపులివిని తన లో, నది నహవాసమువల్ల నిట్లుబల్కుచుండెననియెంచి దీనిభ్రాంతి నెటు లైన దొలగింపవలెనని, ఒరే నాయనా! నివేవరో నిజముగా యోచించు కొమ్ము, అదోచూడు మాగొత్తలన్నియు నీకంటె చిన్నవిగానున్నవి నీవు వాటికంటె పెద్దగానున్నావు కాబట్టి నీవు గొత్తవెట్లగుదువన, నది అయ్యా! నేను గొత్తనే ఒకవేళ నేను గొత్త నెయ్యందునన, యామాటల కాపెద్దపులి ఒరే! నీవు మరల విచారించుకొమ్ము లేజీని నావైపుంజూడు ము నేను స్వయముగా పెద్దపులిని, ఇదో నాయొక్క లక్షణములు నీ యొక్కలక్షణములు నొకటిగాగలయుచున్నవి, యాగొత్తల లక్షణ ములెంతయు నీలక్షణములతో బోలవు. నామాటలయందు విశ్వాసము లేజీని అదోచూడుము గొత్తలకాశ్చయందు రెండుగాచీలినట్లుగా గిట్ట లు గలవు. నీకు గోళ్లుగలవు అదిగాక, వాటితోక చిన్నదిగానుండి కదలుచున్నది మనలోకలన్నచో పెద్దవిగానున్నవి. కాబట్టి నీవెంతమాల్చియు గొత్తపుకావు పులివేయన, ఆమాటలకా యజ్ఞానిపులికించుకొనింతివల్ల ముగలిగి, నాయనా! నీవనుమాట నిజమనిదోచుచుండెనుగాని, వ్యభిచారివై

దృఢనిశ్చయముగాదయ్యె ననుటయు, అప్పుడా పెద్దపులి దానిందోడ్డుని చేరువనున్న తటాకమువద్దకరిగి దానినచ్చట నిలిపి తానుగూడా ప్రక్కన నిలచి, అదో చూడుమానీటియందు మనయిరువురి ప్రతిబింబములొకే తీరుగానుండెనా లేదాయన, నది సర్వలక్షణములు చక్కగా పరిశీలించి తానుగూడా పులినని నిశ్చయించుకొని పశ్చాత్తాపముజెంది నేడు మొదలిక నెన్నటికిని గొట్టెల సహవాసముజేయక తిరుగా గొట్టెలనన్నిటిని నాశనంబొనర్తునని పాతమూని అది మొదలు పెద్దపులివెంట దిరుగుచుండెను.

సిద్ధాంతము! ఇటుల జీహముయొక్కదృష్ట జీవాత్మయే నిజముగాని అనాచికాలమునుండి నేడైతె అజ్ఞానము స్వస్వరూపమునుమరచి యుండెనో దానికనుసరించి అటులే కామ్యకర్మలయొక్క సలబంధమున నుద్భవించిన మాయాశల్పితంబైన జీహేంద్రియసముదాయములలో చిక్కుకొనిన జీవాత్ముడు గొట్టెల సహవాసంబున నెట్లులైతె పులి, నేను గొట్టెనని బలుకుచుండెనో అటులే యింద్రియసముదాయమేనేనని మిథ్యాభాంతిచే జీవాత్ముడు బలుకుచుండెను. అనగా! నేను మనుష్యుండననియు, స్త్రీననియు, పురుషుడనని దలంచుచుండి తనయొక్క మూలస్వరూపవిలక్షణమును బొత్తిగామరచిపోయెను. ఎటులన! దృష్టాంతమందున్న గొల్లవానివలె నొకానొక బేధవాదిగురుండు తటస్థించిన నాతడు, నీవు సంసారివి జీహమువనియు, కర్తవనియు, భోక్తవనియు, ఇటులనేక విధంబుల బోధజేయుచు అతని యజ్ఞానమును మరింత దృఢపరచును. అంత నాగురుని సాంగత్యమువల్ల నిరువురి మతమొక్కటేయగుటవల్ల యీ అజ్ఞానియగు జీవాత్ముడు తనయొక్క నిజస్వరూపమును పూర్తిగామరచి నేను జీహాభునియేగట్టిగానమ్మియుందును. ఒకవేళ యాయజ్ఞాని జీవాత్మునియొక్క సుదైవయోగంబున, పూర్వజన్మపుణ్యఫలంబున, ఒకానొక వేదాంతశాస్త్రము చక్కగా నభ్యసించినవాడును బ్రహ్మనిష్ఠావరుండగు సద్గురుండొకరికి తటస్థించును. పిమ్మట యాసద్గురుడొకరి లక్షణముగా యాజ్ఞాచి (దృష్టాంతమందెట్లులైతె పులిపిల్లను పెద్దపులి విచారించె దొకపులికూ) యాతని విచారించును ఎటులనగా

గురు! ఓయీ! నీవెవరు, నీవు పరబ్రహ్మస్వరూపమును గుర్తించి యున్నావా?

శిష్యు! అయ్యో! నేను మనుష్యుడనగుటచే పరబ్రహ్మస్వరూపము నెట్లు గుర్తించును.

గురు! ఒరే నాయనా! ఈ నీదేహమే మనుష్యుడుగాని, దేహమునుగుర్తించు ఆత్మయను నది దేహముకంటె వేరుగానున్నది కాబట్టి నీవు మనుష్యుడవుగావు, నీవు బ్రహ్మవే, నేను బ్రహ్మ నెట్లు గుర్తించగలనని కేవల మజ్ఞానమువల్ల యనుచుంటివి.

శిష్యు! గురురాజా! మీరనునటుల నేను బ్రహ్మమెటులొందును నేను మాత్రము సంసారిని, సుఖిని, దుఃఖిని, కర్తను, భోక్తవని నిక్కముగా దలచుచున్నాను నేనెట్లు బ్రహ్మమగుదును.

గురు! హేమముక్షో! నీవు చక్కగా విచారించి చూడుము. నీదేహమండేదైతె అహంకారముగలదో యదే సంసారి, సుఖి, దుఃఖి, కర్త, భోక్త, మొదలగునదై దృశ్యముగానున్నది నీవు దానియొక్క దృష్టవై యున్నావు. నీదేహలక్షణంబొకటిగూడా నీయాత్మలక్షణములతో బోల్చదు, (ఎట్లులేతె గొట్టెలక్షణములు పులిలక్షణముతో బోలవో అటులే) బ్రహ్మసత్యమైనది. ఆప్రకారముగా నీవుగూడా జాగ్రదాది మూడవస్థలయందు సత్యముగా నున్నాడవు. బ్రహ్మమెట్లులేతె జ్ఞానరూపమో యటులే నీవుగూడా అవస్థాత్రియము నెరుగుచుండువు. జ్ఞానరూపబ్రహ్మ మెట్లులేతె యానందరూపమైయున్నదో యటులే నీవు పరమ, నీమాస్పదుడవైయున్నావు. నీవును బ్రహ్మవలె పుట్టుట పెరుగుట మొదలగు షడ్వికార రహితుడవై యున్నావు. నీయొక్క దృశ్యదేహము అసత్యమై జడమై దుఃఖరూపమగు షడ్వికారయై క్షంతై యున్నది నిజము విచారించిన దేహముతో నీకెంతమాత్రము సంబంధములేదు. కేవల నీనిజస్వరూపముయొక్క అజ్ఞానమువల్ల, సుఖదుఃఖ కర్తృత్వభోక్తృత్వములు మొదలగునవి, మనస్సు, బుద్ధి, చిత్తము, అహంకారముల, అంతఃకరణ చక్షుష్టయధర్మము, అదినీవు భ్రాంతివల్ల ఆత్మధర్మంబని నెంచుచుంటివి. వాస్తవముగాజూచిన నీవు శుద్ధబ్రహ్మవై

యున్నావు. నీయందు సంసారములేదు యందుకు, శ్రీమద్భాగవతమునం
దు భగవంతుడుద్ధవునకిట్లు బోధించియున్నాడు.

శ్లో॥ శోకహర్షభయక్రోధ | లోభమోహస్పృహదయః

అహంకారస్యద్వైతశృంగే | జన్మమృత్యుశ్చనాత్మినః॥

సంతోషము, దుఃఖము, భయము, లోభము, మోహము, ఇచ్ఛా,
జన్మము, మృత్యువు, మొదలగు శబ్దములచే వ్యక్తమగు కర్మత్వభోక్తృ
త్వాది సకల ధర్మములు అహంకారముచోట నగుపడునేగాని, ఆత్మయొ
క్కచోటగుపడజాలదు. ఎటులనగా! సుషుప్తియందును సమాధియందును
ఆత్మయుండును. ఆయనస్థయందహంకారము లేనమగుచున్నందున సుఖ
దుఃఖాదిధర్మముల మెక్క యనుభవముగాకుండును. మరియు, జాగ్ర
దవస్థలో అహంకారము మెలకువయున్నందున సుఖదుఃఖములనుభవ
మునకు వచ్చుచుండును. కాబట్టి, పై జెప్పిన ధర్మములన్నియు అహంకార
మండేయుండును. ఆత్మనిర్వికారమైయున్నది.

ఈవిధముగా నద్గురుడు బోధించగా నవ్వడు, శిష్యుడు సూక్ష్మ
విచారణ చేసి జేహాధ్యాసమునువదిలి నేను బ్రహ్మరూపుడనని నిశ్చయించు
కొని సంసారదుఃఖమునుండి విముక్తుండగును, ఎటులనగా, అరణ్యము
లోనుండు పులికూస గొట్టెలసహవాసమువల్ల నేను గొట్టెనను భ్రమలో
నెట్లుండెనో యటులే అజ్ఞానియగు జీవాత్ముడు అనాదికాలమునుండి
గల్గుచుండు జగత్స్వభావదోషమువల్ల నేనే జేహామునను భ్రమలో దగు
లొకనియుండెను.

ఈ ప్రకారముగా అనాదికాలమునుండి పొందుచుండు అజ్ఞానము
వల్ల జేహాధ్యాసమగునని వర్ణించి యికమీఁది త్తిరార్థమునందు, జేహా
ధ్యాసఫలము జననమరణాదిరూప సంసారిదుఃఖప్రాప్తియగునని నద్గురుండు
వర్ణన చేయుచున్నాడు.

ఈ జీవాత్మ తననిజస్వరూపమునుమరచి జేహాభ్రాంతిలోఁజిక్కి
యెనుబడినాలుగులక్షల యోనులయందు దిగుగుచు, పునఃపునః జనన
మరణదుఃఖములను భోగించుచున్నాడని యాక్రిందిదృష్టాంతమువల్ల విశద
మగును.

దృష్టాంతము! ఒక గ్రామమందొక గుడ్డివాడుండెను. అతనికా యూరిలో ననేకశ్రమలు గల్గుటవల్ల నిర్జనప్రదేశమగు అరణ్యములో నుండ నిచ్చగల్గి నొక గృహస్థునితో అయ్యా! యాయూరి బైటికి బోవు మార్గమేదియని యడుగగా, యాయూరికొకటే ద్వారముండెను కావున నీవీకొటగోడకు చేయినానించుకొని పోయినచో యూరి బైటికి బోవుద్వారము నీచేతికి నగులును. నీవాద్వారముగుండా గ్రామబాహ్య ప్రదేశమునకు పోజాలుదువని చెప్పెను. అంత నాయంధుడు కొటగోడకు చేయానించి బహుప్రయత్నముగా నడచుచు ద్వారమువరకువచ్చునరీతి, అతనికర్మసంబంధయోగమువల్ల యతని శరీరమందుండు గోతుడు అతని నిల్వకుండ జేసెను. అపుడా గుడ్డివాడు గోడనువదలి గోకికొనుట కా రంభించెను అటులాగోతుడువశములో నతడు కొంతదూరము తన్ను తాగననివిధముననే నడిచెను. ఇంతలో ద్వారముగడచి మరల యాతడు గోడను పట్టుకొనెనుగాని అందువల్ల ప్రయోజనమేమి, అతడు గోతు కొనుచు నడచిన సమయమండే ద్వారముగడచిపోయెను. పాపమా గుడ్డివాడు మరల గొప్పదయిన యాయూరిగోడను బట్టుకొని యెంత యో దూరముతిరిగితిరిగి వేసారి తుదకు దుఃఖించెనేగాని అతనికి ద్వార ముమాత్రముఁ జిక్కకుండెను. అటులాతడు దిరుగుకాలమందు యెన్ని యో ముండ్లాతని శరీరమునకు గ్రుచ్చుకొనెను. యెన్నియోచోట్ల మలిన ములందుబడెను, ఎన్నిచోట్లనో క్రిందపడెను. ఈవిధముగా అతడెంతయో దుఃఖము పాలయ్యెను గాని అతని ప్రార్థనకర్మవల్ల ఆద్వారమువద్దకు వచ్చినపుడెల్ల నాడెల్ల తీటతేచి గోకికొనుటము. అందువల్ల ద్వారము విడచుటము, మరల యాగోడకు చేయానించి తిరుగడము యిటుల పునఃపునః అతనికి మహాయాసముగలిగెను.

సిద్ధాంతము! ఈప్రకారముగా గుడ్డివాడు అజ్ఞానిజీవుడని యెరుగ వలసినది, ఊరుచుట్టుండుగోడ యెన్ను బైనాలుగులక్షలయోనులని ఎరుగు నది, ద్వారమే మనుష్యజన్మము, శరీరమందుండుగట్టి ప్రార్థనకర్మమని తెలియవలెను.

ఈదృష్టాంతములో తెప్పిన ప్రకారము అజ్ఞానియగుజీవుడు యెను

శ్రీ మద్విష్ణు సామంతము.

శ్రీ మద్విష్ణు సామంతము. పార్వతీ పర్వతము.

శ్రీ మద్విష్ణు సామంతము. పార్వతీ పర్వతము.

అనగా, ఆత్మజ్ఞానములేని మనుష్యుడు మరణించినవిష్ణుట పూర్వ జన్మజ్ఞాన పాపకర్మ ప్రమాణముగా, పశ్చాత్తపనము తత్తపన వచ్చును, యాపకులకు తమ శరీరములకు దగినంతగూడా జ్ఞానముండదు, తమపరి వాటి కర్మత సుఖమయంబగు బ్రహ్మ జ్ఞానము బోధపడునని నామకనవలెను, అనగా పశుపక్షులకు బ్రహ్మజ్ఞానములే న్నముగాచాలదు. అటులేన పశుజీవామం దేమండెనని యెవరైన విచారించిన వారి కుత్సరణచిదియే; దుఃఖము భోగించుచుగాక మరేమి యుండదు.

గీ॥ ధరణిలోపలమనూజై తగజనించి • ఆత్మజ్ఞానంబులేమిచే నధికమైన • దుఃఖసాగరమునబడి తుదకుతాను • నీచజన్మంబులెత్తును నిజముసుమ్మి॥

ఆత్మజ్ఞానములేని మనుష్యుడు దేహము నశించిన విష్ణుట యెను బదినాలుగులక్షల యోనులయందు బోవలసివచ్చి, జీవునకు జననమరణ సమయములందు మొదటినుండి తుదవర కనేకవిధముల దుఃఖములే గల్గును, ఎటులనగా-మొట్టమొదట నెచ్చెత్తెల్లవి గర్భవాసమందుండునో అట్టి సమయముండచ్చట మలమూతాది దుర్గంధవస్తువలవల్ల కఫము మొనలగు ధాతువులవల్ల, కీడిమిసముదాయమువల్ల, జరరాగ్ని మొదలగు వానివల్ల ననేకవిధముల దుఃఖము లనుభవింపవలసివచ్చును. కాబట్టి, గర్భవాసము నరకవాసము, యీరెట్టి కెంతమాత్రము భవము గామపింపదు, ఇంతియేకాక గర్భవాసమే మహానరకవాసమని చెప్ప వచ్చును, విష్ణుట జననకాలమునగూడా పోడికిన్ని ప్రాణియొక్క తల్లి కిన్ని గలిగెడు దుఃఖమును వర్ణింప నలవిగాదు. యాదుఃఖము పోడికిన్ని ప్రాణియొక్క తల్లికేపెలియున, తమపరి బాల్యావస్థయందు పరాధీనత వల్ల, తరుణమందు స్త్రీది విషయేచ్ఛవల్ల, వృద్ధత్వము వశక్తతవల్ల నానావిధ రోగములవల్ల, శ్రీపుత్రాదులచే యగుచుండెడి యనాదరము

వల్ల, వేదవి శిగ్గిరి నుభము గల్లుచుండున, పునఃస్వమానునకి
యనభవము భాగ్యముగా గల్లుచుండునని నిక్కముగా చెప్పవచ్చును,
నాని నానందకాలమును జననకాలము విధముగానే వేయివేళ్లతోనారి
యొకనోట నుల్లస పాణి కైలకూడమగునో, అతడు భూమిమీద
యోచనావదిగినను, లేక, జీవించియున్నవానిజేతులు కాళ్ళు మొదలగు
అవయవములను కంఠముతో గోయుచుండిన నారని కైలదాఃఖమగునో
అంగముభము మృత్యు సమయమందగును, ఈవిధముగా అజ్ఞాని పరా
భీనమగు పాపిశ్చివకు మోదటినుండి గుడవరకు జననమరణాది దూఱ
ములు భోగింపవలసివచ్చును ఇందుకు శంకరానంద మునీశ్వరులు అగ్ని
పురాణమందెట్లు వచించియున్నారు.

శ్లో॥ జాతో బాలో యువావృద్ధో | మృతో జాతః పునస్తథా

బంధోమీ త్యేవ సంసారే | ఘటియంత్రో స మోవశః॥

అనగా, యాయజ్ఞాని జీవుడు సంసారమనెడు చక్రమునందు
ఘటికా యంత్రము వలె (గడియారము) లేక, కుమ్మరిసానవిధముగా,
గాడ్చివాని యెట్టివలె, వరవశుడై దిరుగుచు జన్మములెత్తి బాలుడగును,
యూవనుడగును, వృద్ధుడగును, టుదకు మరణించును. పిదప మరల
జన్మించి మునుపటి విధముగానే స్వస్వరూపమును మరచి జననమరణ
రూపమును ఘటికాయంత్రమువలె దిరుగుచు మహాయాతనల భోగించు
చుండును, అని యటుల వర్ణించి చెప్పగా యెనబది నాలుగులక్షల
యోనులందలి ముఖములను విని శిష్యునియొక్క మనస్సులో యత్యంత
భయకల్పితంబై యాదూఱుపెట్లు నివారణమగునని, ఆకస్మికముగా
విచారణగలిగి పల్లవు చరణారణ్యందముల కొరగి హే స్వామీ! యీ
జననమరణ దూఱసాగరమునుండి దొలగు మార్గము నుపదేశింపువను
టయు, నంత యాసక్తురుండిట్లు నడివెను.

తే-గీ॥ జననమరణంబనిమూఱు సాగరంబు | దాటిపోవలెనన్న
సాధనమవినుము | సచ్చిదానందరూపుడౌ సాధువరుని | బోధయేముఖ్య
మగునాపలుదిమతుడ॥

గురు! అనేకజన్మములనుండి చేయుచున్న నిష్కామవైదిక శుభ

కన్యకల ప్రాప్తికై, పుష్పములను యావృతగాన గ్రహమువల్ల, శాంతి, చాంతి, శాంతి, మొదలగు సాధనములను చేసి మునుత్తువు యెనుబడి నాలుగు లక్షల యావలననుచి కప్పించుకోవలెనన్న నిజమున సాధువుని షుని సమాగమము చేసుకోవలెను.

శిష్యు! గురువర్యా! సాధువులనగా నెల్లందురు, కావీన కమండ లాది బ్రాహ్మవేషములచే లోతుల మోసబుచ్చుచు పొట్టనొచ్చుకొను బుద్ధిచే దినుగువారా, లేక యింకొకటిగులరా, యేసాధు సమాగమము వల్ల జననమరణాది దుఃఖము నశించునో దయజేసి నచి. పగోరెదను.

గురు! ఒరే నాయనా! ఇదోవినుము.

సీ! భూతిగంపెనుబూసి బుద్ధిగోచియుబట్టి • వ్రలితోలుపీఠన బొందుపరచి • దండిగామెడనకుదొడ్డహరిములేసి • మాస్తమండలక మండలముబూని • శోలికప్పించక వేలలాడగాగట్టి • గర్జనబుమూ రెడ్డి బొడునాన • పాదముగ్గమునందు పావుకోళ్ళుధరించి • జడలెల్ల భుజముపై చెంగలి. ప! నిట్టివేషంబులన్నియు పొట్టకొని • బ్రహ్మగను గొనువానికి పలువిధముల • వేషములతోడబనిలేదు ప. గాద • సచ్చి దానండులట్లుండ జాలరెపుడు!

ఇటువంటి వేషధారులు సాధులుగాదు, వీరు జగద్వంచకులు. యువరివద్ద సదాసమవృష్టి, వైరాగ్యము, శ్రమ, శాంతి, శ్రేయ్యము, దయ, నిరాడంబరము, శ్రోధరాహస్యము, క్వేషరాహస్యము, తుల్యయ్యము, మొదలగు గుణంబులుండునో యెచటే సాధువు, మరయు శోరమును, అనగా! వేషవేషాంతరముల దెలిసినవాడు, బ్రహ్మవిషయములనగా, పరబ్రహ్మస్వరూపమును గనుగొన్నవాడు యీరెండింటి ముందెవ్వరైన సంతోషములే యున్నారో వారే సద్గురువులు వారే సాధువులు, కావున మునుత్తు లిట్టి సద్గురువుల సమాగమముండుడి నిజము గుర్తయగవలెను.

శిష్యు! గురురాజా! తాము శక్తిత్రియ బ్రహ్మవిషయములవారు సద్గురులని నెలవిచ్చుచున్నారు, కాని, యందులో నొకటి యిది యొకటి లేనివో వారు సద్గురులుకారా, వారివల్ల ముముక్షులకు బ్రాణ యగునా లేదా పదిపదిపది.

గురు! ఒకటియందును నున్న నను గురునన్ను నిస్సంశయబోధ
గాబాలము: కావున రెండవయందు (అర్థాన్ని నము శాస్త్రాన్ని నమునమున) సంపూర్ణము యుండవలెను, యందును గూర్చి మొక దృష్టాంతము చెల్పుచున్నాను వినుము.

దృష్టాంతము! ఒకానొకమనుష్యుడు ఒక దేశమునకు వెళ్ళి కొంత దూరమునకు వెళ్ళుచుండ మార్గమందొక నది గొప్పగా ప్రవహించుచుండెను, అంత నా బాటసారి యానదిదాట నుపాయముదోచక నిచారముచుండ, సంతో యా నదీతీరమున బలిష్ఠునిన దేహముగల గుహానొక దాబాటసారితో, అయ్యా! నీవీ నదిని దాట నింకిగా విచారముండనేల నాభుజముపై గూర్చుండుము నీ దేహమున మపాయము గల్గుటకు యవలంబ గట్టుకు తీర్చెనని పలుకుటయు, అది విని బాటసారి తనమదిలో, యీ గుహావాసిన మాత్రమే నదిలోను గుర్తరి, యుండదుకాని, తన శరీరమువల్ల నిలుల దెప్పచుండెను, వీసివాళ్ళు నమ్మినచో నీటిమధ్యమంద వాయుబుగ్గలనని వానినూటలకొప్పుకుండెను, యింతలో నొక కుంటివాడతడబాది, అయ్యా! నీనీ నదిలోని జలమెచ్చుచుచుట నె తలోయ గానందునో చక్కగా గుర్తుపట్టజాలుదును, నన్ను నీవీవున నెక్కించుకొని నీటిలో ప్రవేశముగమ్ము, మనము నీళ్ళలో నడచునప్పుడు నీన విరాటు వేలుచే గుర్తు చావుచుండ, ఆప్రకారమే నీవు నడచితినా వ్వరిగా నోవి గాటగలనని చెప్పెను అది నా బాటసారి కుంటివాడ మూటబాది, వీని మువలె మును నీటి మధ్య ప్రవేశము పొందు నప్పుడు వీని కెల్లు కలుగును, వీనినూటలు నున్న దెప్పుడు సంతోషించునోయని నిచారముచుండ ని నాలో, నాన సంతోషమునూట గల్గి నిందు శరీరపుష్టిగల నొక మనుష్యుడునుండి యీ బాటసారితో, అయ్యా! నీవీ నదిదాటుట కీత గాచింతించునదీదు. మిమ్ముల నేనవలంబగా దాటి పగలను. గాన నాచెమ్మనీ బట్టకొని రమ్మని చెప్పగా, యీ బాటసారి కానిని మాటలందును విశ్వాసముగలిగెను. పిమ్మి, ఈయన యపయనములన్నియు గలిగి జలశాలిగానున్నాడు, అది నీ నదయమువల్ల నడిచి గాటగలనని మనము విన్నవించునని యుని లోచన

గురువరము • గాన్పి గురువులమును భజించుట • బ్రహ్మగోపము
బోధించ బరిగిరికటా!

బ్రహ్మ చమనములా! పై సంగము గ్రహించితిరిగదా! ఆత్మ
సానము సంపాదించ దలచిన మనుష్యు డేవరి శరణుబొంద పలనో
మరియు, బ్రహ్మజ్ఞానము ప్రసాదింపకేయు పురుషులెల్లందురో తమకి
గోపనలోకమువల్ల తెలిసియేయున్నది. యిక నీజమానలోని గురు
శిష్యుల కొందరి నిలసించండి యీ ప్రపంచములోని గురువుల నొక్కొక
యొక్కొకన దృష్టితో గమనించిన తేకమార్చిమేని బ్రహ్మజ్ఞాన సంబంధ
సంగములు కనపడువు. కొందరు గురువులమని చెప్పుకొనినది వారలనా,
పొట్లంత డగ్గి చూచిన అక్షరమన స్టోదో కనపించదు. మరియు
యేకొక్కొక్కన చమన తెలివియున్నచో అజ్ఞానమే యుండదు. వాక
వేని అజ్ఞానముండనా, తాబట్టిన కుండేటికి మూడే కాళ్ళనునట్లు నాడే
పొడువనుచుండును. వీరినే చదివిన మూలండును. యింతకు మిగిలి
శాస్త్రజ్ఞాన సంపాదకుడైన, బ్రహ్మజ్ఞానము గల్గుట చాలాకష్టము.
యిట్లుండరో గురువులు ప్రపంచములో మోసక రూపులైయున్నారు.
వారిల సంతవరకు వర్ణింపగలము, యిక శిష్యుల అవగుణములన్నచో
తెక్కయేలేదు. పదియారు వర్సరములనాటికే ముగ్ధోపదేశము ఛీఛీ,
యీ ప్రపంచములో నెటువైపుచాచిన దొంగగురువులు పెండిలిశిష్యులే
గన్నట్లుచుండిరి. సత్యము చెట్లలో చేరినది, అనన్యము మనుష్యుల నల్లు
కున్నది. యీవిషయము పాఠకులూహించురని యింతటితో విర
మించెదను.

మోహదోషగల ముముక్షుడు శాస్త్రోన్నత జ్ఞానసంపన్నుడైన
గురుని జేరి వినయవిధేయ పూర్వకముగా శరణుబొందవలె నిందుకు
భగవద్దేయందు శ్రీకృష్ణభగవాను లిట్లుచెప్పియున్నారు.

శ్లో: తద్విద్విప్రీణపాతేన | పరిప్రశ్నేన సేవయా
హి దేహ్యామితేజానం | జ్ఞానినస్తత్త్వదశికాన॥

జ్ఞులు పాఠకునికి సాక్షాంగ నమస్కారముకేసి స్వామీ! బంధన
లన నీయి, మోక్షమునందు అవిద్యమును దేసిన నెవని ఆస్తివకున నెవని

హిమాన్యమున కెవరు యాచించినట్టిగా న్నెట్లు దోతవలెను, అని యిటుల వారిని విచారించి వారి కేవలము నీపై వారికి దయగల్గెలాగున నలించుచు నీపై వారికి సంపూర్ణ కరుణాకటాక్షము గలిగివిధము చేసుకొంటివని ఆసన్నగుషుడు నీవివరమునకు మెచ్చి పరమశ్రేష్ఠమైన మోక్ష సాధనమగు అద్వితీయ బ్రహ్మానందము నీకు గల్గునటుల నుపదేశము చేయుదును, అట్టి సద్గుణాశ్రయమువల్ల నిజసుఖము గల్గును. ఇహపరలోకములం దనుభవించు విషయ భోగములన్ని కర్మ జన్యములుగా ననాశవంతములై దుఃఖములిచ్చునవియై యుండును కావున సాకరహితమైన పరమసుఖమొసంగు బ్రహ్మానందము నొందగోరినయెడల వేదవేదాంతార్థములను చక్కగా జెలసికొని పరబ్రహ్మముయొక్క అపరోక్షానుభవమైన సద్గుణుని శరణుబొందవలెను.

శిష్యుః! ఇటువంటి సద్గుణు శరణుజొచ్చి యేమిచేయవలయును.

గురుః! సద్గుణు శరణుజొచ్చిన మునుత్సువు గురువు నుద్దేశించి మహారాజా, యీసంసారమందు జేరిన నాకు జననమరణ దుఃఖములెట్లు దొలగును, యందుకే యేకర్మల జేయవలయును, యేసాధనముగ డవలెను. యెట్లులైతే యీభావనమద్రమునుండి తరించగలనో, యీసంసారమందు జేరి దుఃఖమునదవించుచున్న నీనెవరను, అని యీవిధముగా సమయోచిత వాక్యముల విన్నవించి గురురాయా! యీదాసునిపై కృపజేయుడని ప్రార్థించవలెను, ఇటుల వేడుకొను శిష్యుని మొరవిని గురుడు దయదలంచినవాడై జననమరణ రహితమగు మార్గము బోధించునెటులన.

హే ముముక్షో! నీవు నీయొక్క స్వరూపమాను గనుగొంటివా నీవే నచ్చిదానంద స్వరూపుడవు జేహము, ఇంద్రియములు, ప్రాణి, మనస్సు, బుద్ధి, వీటికి సాక్షి ప్రత్యగాత్ముడు. యింక నీజీవేంద్రియములు నీవుగాక, జేహముయొక్క వర్ణాశ్రమాది ధర్మములున్న ఇంద్రియ ధర్మములు మొదలగునవి నీస్వరూప మెంతమాత్రముగా జాలదు, నీవు శుద్ధచైతన్యస్వరూపుడవు యిట్టి జ్ఞానము నీయందెప్పుడు గల్గునో, అప్పుడే నీజననమరణములు దూరమవును. ఇది నిశ్చయమైన

సూక్ష్మనిరూపముతో కలగొననగుననియు, అందున సూక్ష్మ నిరూప
దృష్టాంతము తెప్పరవినుము.

దృష్టాంతము: ఇక సాహసకారి మూర్ఖునితో నెన వానమును
దీప్తము మునుగులు అప్పుగా నిర్మయమునది, ఎరులు నిర్మయమునదిగా
యనిని దీప్త బలె వ్యయమునదేగాక అ గా తానొకటి గాక
యయ్యెను, కొంతకాలము న కలది సానా కాని నను బాకీ నిర్మయని
బాధించునాగిరి, అప్పుడానిచేసిలో నొక కానైన లేనానన నెనకు
బాకీ వ్రన్నవానినె యనునానిన న బాధించును నీకునలో కొన్ని
దలొ యని ధయించును నెను. అప్పుడెను నాన. బాకీవ్రన్న సాహు
కాసు మూర్ఖము అధిమూగా బాధించునాగిరి, అదల కానినీ మూర్ఖము
దోచక చింతించి యుకరినన్ కొలువునీనా దీనియన్ దీప్తదనని
నిశ్చయించునాని ఒక చిన్న గుకాణంలో కొన్ని దీనమాతో కొలువు
గుడిలి మకొ నెననాని, అనిని వీరమ యుగిర్పులకే నరికడకుండును.
ఇక అప్పుడేప్పుడెల్ల నిరదిగము నలించే అప్పులు పెరుగుచుండెను,
అల్లానిని: దినదిన మాంధివతులచే హెచ్చి బాధలు గల్గుచుండ, అనిని
న్నేహిను దొకడుదాది ఏ న్నేహినువా! నీవు దారిద్ర్య దశవల్ల నేదియు
దోచక చెవిపోవుచుంటివి నీవు తెమ్మనట్టి లేమి స్వల్పము. దానచే
నివు రుణము దీర్చుచాలవు. కాబట్టి నీనొక యపాయము తెప్పరవినుము.
నదేమన, ఈప్రాంతో ధర్మదత్తదను సాహసకారి గొప్ప శ్రీను నును
నీవారని నాశ్రయించినచో నిర్భయము వీరగును కాని, ఇ ములకై నీవు
శత్రు పహించవలసియున్నది. ఎటులన, నీవాధర్మదత్తుని వ్రుకుపోయి
యేడైనా నొక పని తెప్పరదని కోరవలసినది, వాని నీకు పనిజూపిన
తర్వాత భయభక్తి విశ్వాసములతో శత్రుమూని చక్కని బుద్ధితో పని
జేయుచుంటివా, అధర్మదత్తుడు మెచ్చి నీన్ని రు మునగిడి పనులని
జేయగలడని వదిలె, నాలిదా ధర్మదత్తుని వ్రుకునోయి నాకేగిస్తా పని
జూపిండుని కోరి యనినినొక చిన్నపనిని వాని చూపించిరి, అట్టి పనెందు
మరిగిడు కడు శత్రుతో యావత్తుగా జూపెను దెచ్చకాలిమి బయలు
భయభక్తి విశ్వాసములు గల్గి నిరంతరము నీ పనిచేయడంక ధర్మదత్తు

దాతని గుణములకు మెచ్చి తన గుణములకు మెచ్చి తన గుణములకు
 దరిలో ఇద్దగుమన్నాగా వీరిని నియమించిరి, కాని యితడు యింటికర్చు
 కంటె ద్రవ్యమెక్కువగా దీసుకోకుండెన, ధర్మవర్తిత్వముడతనితో జీతము
 నడిగా దీసుకుంటులేవెందుకన, నాకక్కడ జీతని చెప్పించెన, అందు
 లకు ధర్మవర్తిత్వము చాలా మెచ్చుచుండెన, ఇటుల కొంతకాలమా గడిచిన
 పిమ్మట అతడు బాకియున్న పాపముకారులలో నొకడనినని ప్రోవగా
 నడవించి మా ద్వివ్యము మాకిచ్చెడవా లేదాయని నోట
 అనరాని మాటలన్నెంచున చాలా విస్మయన ముఖముతో
 దుకాణములోకి వెళ్ళెను. ధర్మవర్తిత్వమునచూచి, నేడేమో చింతకేయు
 చున్నట్లు వోచుచున్నది మీకువచ్చిన యిందులేమో పరిశ్రమన
 అయ్యా! నేడెంతకష్టపూర్వము కొంతకాలమునానెట్టిది నాని మన్నుచే
 నాద్రవ్యమంతయు దుమ్ముల పాటొనరించి నుకకు నేరొకరికి ఇచ్చెట్టిది
 అటుపిమ్మటా యప్పుకన్నుమూర్చుము గమించక యెన్నియోపయోగి
 మాలు జీరితినికాని, నాపయస్సము సునానిములే ననిపడక దినదిన
 మప్పులెగుగుచునేయుండిన. యిన్నిరోజులనుండి నివసనకాణములో
 నేను కొలువుజేయుటవల్ల అప్పులవానొకదానా లగుచుగతుండిరిగాని
 నేవొక ధనికుడు నన్ను తోవనొకకొందరి నోట యనరాని మాటలని
 నామనస్సునొప్పించెనని నెప్పుగా, నాని యాధర్మవర్తిత్వము గుర్తింపజేసి
 యిన్నిరోజులనుండి నాకేలదెప్పుకుంటి, యీనగతి నాకుదలసియుండి
 నచో నాడే నన్ను దుణవిమార్చిగాతేయునునేయని విచించి, ఆయన
 పనికి చింతించిన ఫలములేదు కాబట్టి నీవెవరొకరికి బాకియవ్వవలసి
 యుంటినో వారివారి నామములను నాకు తెలియజేయునుని, వారివారిని,
 వెంటనేరప్పించి యెవరికెట్లు యివ్వవలెనో వారివారి కటులిచ్చివచ్చి తన
 యొక్కగుమత్తను దుణవిమార్చువిగాజేసెను.

సిద్ధాంతము! మూర్ఖుడగు పాపముకారియవగా, జీవుడు, కామ
 క్రోధాది అరిషడ్వర్గములను ముగ్ధులమొక్క వా గయ్యెనున, అన్ని
 దూషణులు తన కడలెట్లు పాటొనర్చి పిమ్మట నేను పలవరిసి కత్తను
 బొత్తననుచు యిటులనేక విధముల దుంచుచు, అల్లకూతురై వాప

పుణ్యదిగ్విజయమున నున్న యాచార్యుని గాఢ భక్తి బోధించినట్లుగాను, అప్పుడా పాపపుణ్యానికి నిర్వీర్యతలంబులను కలిగియున్న భక్తులకు సుబోధమును గూర్చి లలాటపరిమళము దస్తావేజు యముడ్రవాసియుండెను. చానివలన జేవుడు పదేపదే జన్మములెత్తి మరణింప నలసి వచ్చుచుండును. ఇటుల స్వకర్మఫలప్రాప్తిస్థల గల్గుచుండు జననమరణాదిదుఃఖములనే సంహరించిపోవలెనను హేతువుచే జేవుడొక గురుని సన్నిధానముకరిగిన, కాని, యాతని దుర్మై నమావల్ల యాగురుడు స్వైతవాదుడగుటచే జేవుడెంత శీవజేసినప్పటికిని జననమరణాదిదుఃఖమునుండి దొలగిపోవుట కాగురునివల్ల సదుపదేశముగానందున, అలసిదుఃఖము యథాప్రకారము గానేయుండెను. ఇంతియేగాక, సంపాదమువల్ల ఆసేకపక్షలే గల్గుచుండును. ఇటుల కొంతకాలముగడచిన విమ్మట యాశ్చర్యనియొక్క పూర్వము దొనర్చు నేదోపుణ్యంబున : స్వార్థవర్తనమండగు నొక జ్ఞానసంపన్నుడగు మిత్రుండొకని దిలకించి ఒరే నాయనా! యిట్టిభద్రవాదిగురువునొక్కయించిన నీకేమిలాభము యిట్టిగురువులన్నచో నాలుగుదబ్బాలు సంపాదించవలెనను కోరికగలవారైన గురువులమని పెరుజెట్టుకొని శిష్యుల వి తంబపహరించుచుండురు ఎందులన

సీ॥ అచ్చటచ్చటకొందరాడ మాటలు నేర్చి ♦ యిదిదులపన బోధ
 నిచ్చువారు ♦ ద్రవ్యవాంఛ చేనిజగత్తులు విడనాడి ♦ మంచివారల మోస
 గించువారు ♦ జవ్వారుచుల చేత జీవహింసలు జేసి ♦ నరపిశాచు గుల నబరగు
 వారు ♦ అద్వైతమనికొందరాడుట విని సర్వ మొక్క యునిచాల మొరగు
 వారు ♦ రూఢిపగలెల్లదిరుగుబహురూపివలెను ♦ వేసములుదాల్చి యునుకొన
 వీగుచుందు ♦ దొంగగురువులు వీరు నీదుఃఖ మెట్లు ♦ దీర్ఘజాలుచుకొనివు
 డెలియునఖండ.

హే సఖుడా! యిట్టి గురువుల సేవించిన జననమరణమాపమను
దుఃఖసాగరమును దాటింతురా లేదు, అనగా పరమప్రాప్తిగాలరా,
ఇటువంటి గురువుల సాంగత్యమును త్యజించి, ఒకానొక పేరనేదానివలన
దును బ్రహ్మనిష్ఠగలవాడును మైరాగ్యసంపన్నుండునని నమ్మించి నాకర్మ
యించి నిష్కలం నిష్కామముచేసి చిక్కిరణంపైగా మోక్షమును సేస

కారము నశించును. ఇందుకు వేదాంతగ్రంథములు (1) జీవనివేశి నంతానీ సర్వముధములు చాలవచ్చు. (2) బ్రహ్మమును కనుగొన్నవారికి నామమిదివి లభించును. (3) జీవులు ఆత్మను తెలిసినంతనే చావును గల చినవాడగును. (4) జ్ఞానములేక వేరే మార్గమువల్ల మోక్షము లభింపదు. కాబట్టి, జ్ఞానమువల్లనే సర్వకర్మలు నశించునని శ్రీకృష్ణభగవానులు భగవద్గీతయందెట్లు నడిపెను.

శ్లో॥ యథాభాంసి సమర్థోగ్నిః | భగస్మహాతీ కురుతే పునః |

జ్ఞానాగ్నిః సర్వకర్మాణి | భగస్మహాతీ కురుతే తథా |

తా॥ అగ్నివా ! బాబలలతో ప్రవృత్తించుచుండే అగ్ని కట్టెల నెట్లు భగస్మముతేయునో, అటులే అభ్యాసముచే ప్రబలమైన జ్ఞానాగ్ని పాప ప్రణాది సర్వకర్మలను భగస్మముతేయును.

శిష్యుః | గురువరా, ఆత్మజ్ఞానమువల్ల మోక్షము గల్గునని యంటిరే, అట్టి యాత్మజ్ఞానము నా కెట్లుగ్గును.

గురుః | వేదాంతగ్రంథములలోని పంచీకరణమును చక్కగా విచారణ చేసితివేని నీకు ఆత్మజ్ఞానము తప్పక గల్గును, దానంతేసి జననమరణ రహితమగు మోక్షము పొందుచును.

శిష్యుః | మహారాజా ! వేదాంత గ్రంథములందుండు పంచీకరణ విచారమువల్ల ఆత్మజ్ఞానము గల్గునని చెప్పచుంటిరి, కాని, అందులోనుండు విశేషములేవియో దయచేసి వచింపగలందులకు ప్రార్థన.

గురుః | అరీ నాయనా ! అందులో పంచభూతముల వివరమున్ను అనగా పృథ్వీ, జలము, వాయువు, అగ్ని, ఆకాశము, యీ యైదింటి వివరము, సూలసూక్ష్మ కారణములను త్రివిధదేహములయొక్క తత్వములు వేరువేరుగా వివరణజేసి వాటివాటి వర్ణనముతో స్పష్టమగునటుల శాస్త్రీక తత్వములనుండి వేరుగా ద్రవ్యయై నాక్షిగానుండు ఆత్మ తత్వముందులో చెప్పబడియున్నది గాన, పంచీకరణమయొక్క అరము బ్రహ్మసిద్ధుల సర్వగుణస్థితిని శివణముజేసితివేని ఆత్మతత్వము నీకనుభవము కాగలదు. యీ అనుభవము (జ్ఞానము) వల్ల వర్తమానమందలి, అనగా, యీ భగవద్గీతలో బ్రహ్మ సుఖమనుభవించగలవు.

శిష్యు! స్వామీ! బ్రహ్మాక్షరమును జూడకుండుట మనదరు. ఏల, యావేదాంతగ్రంథమున నొక్క నిబంధనగా మనము
న్న నారోగము కాంచును శిశు వడికిని భాసముగల్గదా, రాము సద్గురు
మాభిముగిలే కనుకనే తపరాజు పురాణము.

గురు! నామమా! నీకు చేదా...
 దేలియును...
 ములు నీ...
 యిందుకొక...

ద్వైతాదిమొదలైన నానా దర్శనములవల్ల యుం
 దెను, యట్లుండ నొకనాడొకప్పుడు చాచుచున్నప్పుడు, యాచునపుడు, అప్పుడు
 నావద్ద చాలా ద్రవ్యమున్నది యందులోనుండి కొంత ద్రవ్యము స్వేచ్ఛ
 నొక గుడ్డ ద్రవ్యమును చాచిన కర్మకాలమును అక్కడకు వచ్చుచు
 లేదా, నేను సమీపమును లేని కాలమునా నావారి కుపయోగమును
 నని ఆలోచించి నవ స్మరణ కోటలో వలదు గల్గించిన శంకరుని గుడి
 యొకటుండెను. అగునీ శిఖరములో యెవరికి యెవరుండ యిరుద్దె
 లక్షల ధనము బలముచేసి నొకదర్శనములో విష్ణు శక్తి గలగల భవ
 నామ సం అధిక వైశాఖ బి ౧౨ గురువారమునాడు గురులు ౧౨ కు
 శంకరుని గుడి శిఖరములో యిరుద్దెలక్షల సూపాయాలు యుండినాను.
 యెప్పుడు అవిసరములకు అప్పుడు శివకొపమృచని వాసి అట్టి ద్రవ్య
 మును కడుబాగ్గోరతో కాపాడుచుండెను యట్లుండ కొన్నిళ్ళు గడచిన
 పిమ్మట మిగ్గులూస్తు దాకస్మికముగా మరణించెను. అందువల్ల యాచుని
 భార్యయున్న కుమారుడున్న యెప్పటివలె వర్తకము చూపచుండిరి.
 యట్లుండ కొంతకాలమునకు వారివర్తనందు ద్రవ్యమంతయు నెల్లవనలే
 గాక యిరులవద్ద కొంతద్రవ్యము అప్పునాగచ్చి వాడుకొనిరి, యిటులు
 కొంతకాలము గడచినపిమ్మట అప్పులవాగొచ్చి మాద్రవ్యము మాకి
 మ్మని బాధించుచొచ్చిరి, అందులకా శ్రమనునుని కొమారుడు నవ ముఠా
 విచారణజేసి, మానాయననాడు గొప్ప శ్రమనుడనుటచే పెరగా వ్యవ
 హారము జేసియుండిరి, వారి ద్రవ్యముల్నియు నెవరిచూచినచో మన

యొక్క అంశములను గూర్చియున్న దేవుని మాటలన్నియు నేకాగ్ర
విధమున వివరించెను. కావున, ఎటువై నే నుద్దేశించునది
యోయ్య మాటలనుచు నునస్సు మేకాగ్రముగాను అనువదించెనే
ననుచును కేయు ననుయాయన మోహదేవు గల మామూలు
దేవతలనుచు చరిత్రమునా కీగోచరమున, తిట్టిపాశలున, మానా
వమానములకు సహించి నన్నునుభవించుచు నునస్సు నిలువననెన,

ఇంకా ఎటులనగా

అధికభవము సంపాదించుననుచు హేతువుగో నానావిధ ప్రియ
శ్రమలు కేయనానికి దెవలది భవము సంపాదించు ననుచును
కర్మములను మేకాగ్ర మనస్సుగో వివరించుననుచు మునుకు
యను నానావిధ ప్రియములను గూర్చి యునదే వాక్యములు నేకాగ్ర
మానస్సుగో వివరించెను. అలల శ్రమము కేయనము నొక యేకాంత
శ్రమముగో ననుచును చరిత్ర వాక్యములన్నియు వ్రస వ్రస జ్ఞాన
దేవునిగా వివరించు కేయనము అను మననము కేయనో యానాద
వ్యభవావము ననుచును. ఎటులనగా, భాద్రాచ్య పుస్తకము
కేయన అన్నము మొదలు పద్మాములు మంచిగా నమలి తినినచో
దాని పుచి నాలుకకు వచ్చును. అట్లే పద్మాముగావా చక్కగా జ్ఞాన
చుచు, అట్లే చక్కగా జ్ఞానమునతో శరీరమునకు బలము నిచ్చున, అటు
వలె, కేయనము వచ్చుచు వేదానా నాస్తియులన మాటిమాటికి నున
నము కేయనము, అధిక తాత్పర్యము గుచి దొచున, మరియు
నాస్తిభావము బలము (కేయనము) నిచ్చును. ఇంకల మననము కేయనము
స్వభావము భావముయొక్క పరివాహమునను విహితము భావము
యొక్క తిన్ద్రావమున్న సర్వి భావసత్యమువలెన, అట్లే చేయనచో
నొక ఆత్మావధము కాగలను. స్వభావము భావము యొక్క ప్రవాహ
ముగా కేయనము చిచ్చును ఆనందమును కూటమునకు అక్రియ
వను అనందము అనందము పూర్వము నిష్కర్మము భావము
యొక్క మాన్యము అన్యాయమునను యానాదము భావము
యొక్క ప్రవాహము యొక విహితము భావము యొక్క తిన్ద్రావ

మనగా నేను బ్రాహ్మణుడననుకొనియున్నాను అప్పుడు తాము
 దేను బ్రాహ్మణునిని గృహస్థునిని సన్యాసిని అటులే నేను వ్రాసిన
 దేను స్త్రీని గౌరువును యవ్వనుడిను వృద్ధులను సుఖని కష్టము
 భోక్తను అని యిటుల యేర్పరచి నమ్మిచో యావృత్తయనక్క అరస్కా-
 రిము తేయవలెను. (యావృత్త సేవేహాభ్యాసమందు) పై చెప్పిన ప్రకా-
 రముగా నోకుమారా నీవు శ్రీవణమనన నిధి భ్యాసలు చేసితివేని, నిర్వి-
 కారిశుర్చ బ్రహ్మమును దర్శింపజాలుదువు. కావున, నీమితకు లోగా
 జననమరణము లేల్లుదొలగునని విచారించి యుంటివిగాని, బంధనమననేది,
 దానిరూప మెట్లుండును, అది నీకు మొదలే చెలసియుండిన, దానినుండి
 దొలగు నుపాయము జేయుదుమిగాని బంధనమననేదియో నీకు చెలియ
 లేదు. దానినుండి దొలగు నుపాయ మెట్లు గోహింపజాలుదువు. ఎటు
 లనగా, రోగమును గుర్తించక అప్రపథ మెట్లవ్వననున, అటులే నీవు
 బంధనమన నెర్చియో చెలసికొంటివా లేదా.

శిష్యు! బంధమననేదో దాని స్వరూపమెట్టిదో నా కెంతమాత్రము
 చెలియదు నన్నె యనురాగంబుంచి చెల్చుకోరెద.

గురు॥ నేను దేహమును యాదేహాదికములు నావని భావించ
 డమే బంధము. యీ అహంకార మమకారములు అజ్ఞానమువల్ల గలిగి
 నవి. యాదేహము నాదిగాదు దేహాదికములు నాకింటి వేగుగా నున్న
 వని చెలసికొనుట బంధమోక్షము. యదియే మోక్షమునకు మూలము.

శిష్యు! ఈయహంకార మమకారములెల్లు నివృత్తి యగును.

గురు॥ సాధనయోగమువల్ల అహంకార మమకారములు నివృత్తి
 యగును.

శిష్యు! గురువర్యా! ఇది గొప్ప ఆశ్చర్యకరముగా దోచుచున్నది
 ఎటులన నేను నాదియను అహంకార మమకారములు ప్రతివిషయ
 మందుండియే యున్నవి. ఇవి యెప్పటికిని దొలగునట్లుగా దోచుకొ
 చూడండి? సాధన పురుషులెల్లరు తమ విషయమందు. నేను త్యాగిని
 నేను భోగిని నేను యోగిని నేను విచిత్తని. అని నుమిపుమందును
 పురియు నాయాశ్రిమము నాకొనము నాకిమండలము నాగురపు

చాక్షుషుని నామమును నీ నామమును పఠించును అహంకార మమ
కామాదీములు నశించి, పాపములు నశించి, పుణ్యములు నశించి, సర్వములు
నాశమగును అహంకార పాపకామాదులు నశించునని, అది
మూలబోధమునైన వక్కాది గోడువాదన.

అని॥ జీవాది అహంకార పాపకామాదులు మూలబోధ సేవయ్యెను
సాధనములు నీవు నడిచినవాటిలో నొక్కటికూడా కాదు. ఎందునన,
అత్మానాన్ని వేరేకము లేని యీ సాధనములు అహంకార మమకార
ముల స్పృశ్యజేయునకాని నిష్కళితజేయబాలవు. ఎందుకనగా, యేహాటివాని
కౌశల్యమానము ముదలే గలిగియుండునన, అట్లుండ అపేక్షకమచేత
యే నా నొక మనము యారి మూలకానునొకము వేషము వేసిన
యెడల, యావేషానిమానము నదివేషమన్న భావ్యమునముఖ బల
మిచ్చుటచే కలెడగునన, మదియు నొక గృహమునకి నాధునీప జేయ
వలయునని యిచ్చుననిగి నొకము వదిలివలయునన, అది విషయము, నేను
త్యాగిని, నన్ను నెవ్వరెవరైన గృహధాననతో భావించిన, నన్ను గొప్పగా
నెంచెదరని యిటుల అపేక్షకాభిమాన మనకి నెచ్చుచు కేయుండును.
అట్టి సమయమునకై న నొకరు సద్విద్యోగజేతము వేసినయెడల,
నేను త్యాగి నాకెదులకి యుపదేశించుచు యెరును. ఎందునన.

దృష్టాంతము! ఒక యింటలో నొక ముసలమ్మ యుండును. ఇటు
లుండ నొకనావామె యింటివాకిట నొక పిల్లి చచ్చియుండునన, అది
వాచి మూమునలమ్మ చాలా అనమ్మావడి యాపిల్లిని నొక భుజిలో
నిడుకొని భూరినెరువల పారవేయుటకై వెళ్లి యుండునన, అటులా పిల్లిని
పారవేసి యింటకి వచ్చు నదికి, ఒక లొటికి వహళోగమతో నను
పించి యాపిల్లి చచ్చిన స్థలముచే మృగిలొడి నడియుండును. అప్పు
వాముసలమ్మ యానొటికి శపథముచూచి, ఇదేను కర్మము, పిల్లిని
మూర్ఖము ననుకొనినను వారిని నా లొటికిట నెట్టి తీసివేయును
నని గొంతెడును.

అట్లు నీమనమునకైకారముగా మనము వేషములేక పుట్టియును
నామములు లేని నీమనమునకైకారముగా మనము వేషములేక పుట్టియును

వచ్చి చేరినట్లు అహంకార సాధన సన్నివేశము అహంకార మను
కాము తెచ్చుచుండును. కావున శరణ దానముచే అనధికార్తి
సద్గురు శరణుకొచ్చిన అహంకార మమకారములు నశించునుగాని
శేవలము వేషభాషలవల్ల నశింపవు.

శిష్య! స్వామీ! ఏ సాధనములవల్ల అహంకార మమకారములు
నశించునో కరుణించి దెల్పుగలండు అప గోరుచున్నాడను.

గురు! వివేకాది సాధన సంపన్నుడైన బ్రహ్మనిష్ఠుల సద్గురుని
శరణుకొచ్చి వారి యుపదేశమువల్ల గట్టి ఆత్మ విచార భావముచేత
అహంకార మమకారములు నశించును. ఆత్మవిచారమనగా దేహము
పంచభూతములచే గలిగినది కావచ్చి, అనాత్మయనదగును ఇది వ్యవస్థయై
యున్నది దేహము ముక్కు న్నిష్క్రయగు ఆత్మ వేషగానున్నది. దేహము
జడము. ఆత్మ చైతన్యము. దేహము వికారయత్నము యున్నది ఆత్మ
నిర్వికారమైయున్నది దేహము క్రియాసంగమలిన్మునది ఆత్మ నిష్క్రి-
యనిస్సంగ నిర్మలమైనది. ఆత్మ దేహముగాదు. దేహ మాత్మగాదు.
దేహముకొరకు నిష్క్రయమైన బ్రహ్మగాది చాతుర్వ్యములు బ్రహ్మ
చర్యాది నాలుగు ఆశ్రమములు గల యవ్వన వృద్ధాది వయోభేద
ములు మొదలగునవి ఆత్మవికాపు అను యీవిచారముచే అహంకార
మమకారములు నశించును, బ్రహ్మ నిష్ఠు మహేశ్వరాది నామములు
కూడా శరీరమున కేర్పడినవేకాని ఆత్మకు గాదు, దేహముకంటె ఆత్మ
వేరని జీవుడు తెలసుకోదలదు. అందున దేహముకొరకు కల్పించి
బడిన నామములన్ని నావేయని భావించును. కావున, ఇది ఏవేక విచార
యుక్తితో నివృత్తి జేయవలెను, ఎటులన, నీవెవరని యెవ్వరని విచారం
చినచో నేను రాముడనని చెప్పుచువు. యీరాముడను పేరు నీదేహ
మునకు కల్పించబడినది. అనగా, నీవు జన్మించిన ౧౨ లేక ౨౧ దినమున
కీ పేరు వచ్చినేకాని, నీజన్మించినతోడనే రాముడు జన్మించెనని యెవరు
చెప్పరు ఇక నిన్నవలెన నేను రాముడననుచుంటివే, ఈ నీదేహములో
రాముడెక్కడనుండెనని విచారించిన నీవు మౌనములవు, ఒకవేళ నీకీద
మును జూపించిన, అది రాముడే గనుక. దానిని కల్పించుచుంటివే.

యన్నది. తనకింకొకప్పుడాకవను నీవే యిమ్ముడినయెడల పూర్వజన్మ
నును నీవే దేహముకంటె వేరుగా నున్నావని నిక్కముగా జెప్పనగును.
ఎందుకనగా, దేహము నపిండినవిన్నట్లు దేహమునె నుపజాలదు. నీవు
దేహముచే దేహమును కన్పించుకొక్క భోక్త వై దేహముకంటె వేరుగా
నున్నావని నిర్ణయించుచున్నావని. యీ సూలదేహము అశ్శుగాదని నేననునది
నీకు అనుభవముయ్యెనా లేదా? మరలను నికొకవిధముగా వచించెద
వినుము. నాదేహము నాచేతులు నాకాళ్లు నాశరము నాకడుపు నాచెవు
లని నీవు వచించుచుంటినినని, దానికి బహులు నేనే దేహము నేనే
చేతులు నేనే కాళ్లు నేనే శరముని ఎంతమాత్ర మనకుంటివి. కాబట్టి
నాదేహము నాచేతులను వాకెవరో స్వయముగా యీదేహమందు
వేరుగానున్నావని నిర్ణయించుచున్నది.

శిష్యు! గురువర్యా మీను వచించినట్లుల పంచారణదేయగా నేను
దేహమునుగానని స్పష్టముగా జెలియచున్నది. యీ అనుభవమువల్ల
అహంకారము నశించుచుగాని దేహము నాదను మమకారము మాత్ర
ముండి యేతరును నైన వచించు దృష్టాంతములో గృహస్థుడు నేనే
గృహమునని చెప్పలేదుకాని, గృహము నాదని చెప్పటవల్ల మమత్వ
మున్నటులే కోచుచున్నది, అటువలె నేను శరముగాదని జెలసినప్పటి
కిన్ని నాదేహమని చెప్పవలసివచ్చును, ఇందులో మమత్వము నిర్ణయించు
చున్నది కావున యీమమత్వ మెట్లునశించునో వచింపవేడెదను.

గురు! శిష్యా! దేహము నీదిగానిది ముహూటికి నిజము. ఎటు
లన, దేహము పంచభూతములవల్ల గలిగినది. ఇట్లుండ, నాదియని
నీవనుట నిండా అజ్ఞానము. ఘటము మంటివైయుండ, నీవు నాదని వచిం
చుట యెంత అజ్ఞానమో నీవే యోచించుము. కట్టలు రాళ్లు సున్నము
మన్ను మొదలగునవి మంటివైయుండ గృహము నాదనుట యెంత
భ్రమగానున్నదో అటులే మాంసము రక్తము నరములు ఎముకలు
మొదలగు వాటిచే నిండియున్న యీదేహము పంచభూతములవైయుండ
నీవు నాదనుచుంటివి, ఇది గొప్ప తప్పు. చర్మము మాంసము ఎముకలు,
యీ మొదలగునవి యుత్తము పురుషుడు నావని చెప్పట కహస్య

సమీకాని నాననియనుట కొప్పుడు, కావున నీవు కేవల భగవద్వి
నాదినాదని బలుకుచుంటివి, యిదియే నీకు సంభవించును. నీ యాజ్ఞ
హము పంచభూతములదని స్పష్టముగా తెలియుచు నీ సేవనా వారి
యని యనుచున్నావు, ఇందువల్ల నిజముగా పంచభూతములు నీవు
నుభవ సాగరమున దోగియుచున్నవి, యీ అశాశ్వత జేహము పంచ
మహా భూతములదని జగముంత గర్జించుచున్నగా, నీవు జేహము నానన
మమతలోబడితివేని నిన్నా పంచభూతములు మూచివేయును. కారణ
మేమన, లోకములో నెవ్వరైన పదుని సొమ్ముచు నాదని తలంపవచ్చని
చెప్పియుండిరి గాన, నీవీ పంచభూతముల సొమ్మును జేహముపై మమత
నంచవచ్చు యిందునుగూర్చి యొక దృష్టాంతము చెప్పెద వినుము.

దృష్టాంతము: ఒక గృహస్థు నొకదినము తన మనసులో ధర్మ
కార్య మేదైన భాగవత సత్తాపా లేక, వారికిరైన వేదపాఠాయణ
బ్రాహ్మణ భోజన మిందులో నొకటిదైన జేయవలయునని తలం
చెను. గావున అతడుండుచోటు చిన్నదిగాయున్నందున యీ ధర్మకార్య
మేదైన నొక భాష ప్రదేశమునందు జేసిన బాగుండునని సర్వజనాధి
కారము క్రింద నొక ప్రశస్త ప్రదేశము యుండిగ నది తన ధర్మకార్య
మును గూర్చి కొన్ని రోజులవర కుండుటకు అధికారులచే సెలవుపొంది
కుటుంబ సహితముగా నాభాష్య ప్రదేశమునకుపోయి చేరెను. పిమ్మట
నది భాష్య ప్రదేశమగుటచే అతనికి వైధవముగా దోచినందున నతడు
దలచెట్లైన కార్యమును మరది వైధవము లనుభవించుచుండెను. ఇట్లు
కొన్నిదినములు గడచినతర్వాత, నాసర్వజనాధికారి యీగృహస్థుని
కిచ్చిన సెలవు దినములయిపోయినందున తక్షణమే ఛాలి కీసి వెళ్ళవలసిన
దని తన నొకరును పంపెను, అప్పుడా గృహస్థుడు వైధవమస్తుచే వారి
మాటలందు లక్ష్యముంచకపోయెను. అటుపిమ్మట సర్వజను లొకచోట
జేరి యీలోచించి యీగృహస్థుని భిలువనంపిరి, అప్పుడా గృహస్థుడు
నన్ను చిలిచే కారణమేమి, యీచోటును గూర్చియేకదా, ఇప్పుడీచోటు
నాదయున్నది యిక మీదేమో మీరాలోచించండి నన్ను చిలిచే
కారణమేమిలేదని చెప్పెను. అమాటవిన్న సర్వజనులు గృహస్థుడివ్రుడు

వైభవమును సున్నాను కొన్ని కష్టముల ద్వారా పోగలదు కాని చివరికి
 ధామల పాలన కాలము నడిచిన కష్టములు చివరికావడము వలన నాశము
 నాశమైనను అంత యానందము లానందములే మిగిలును కష్టములు
 దాచాచేసిరి, అప్పుడా సర్వాధిపతి యానంద భూమికి నొక్కమా
 నుని దర్శనముతో కీర్తుకొని తెచ్చిరి. అంత న్యాయాధిపతి వాడు నానిని
 విచారించగా, అయ్యా! యొక్కహాసము కష్ట కార్యమును గూర్చి
 మాచోటును కొన్ని దినములవర కిచ్చిని యిప్పుడు వాడనుచున్నాడని
 చెప్పిరి, అంత యానందవాదియగు కృహాసముచేసి సీవాశ్రమము పీఠి
 కెందుకు మువ్వవన, అందు కృహాసము క్షది నాస్వరూప ప్రదేశము
 కాబట్టి నేనదంట లేద నను అంత న్యాయాధిపతి అయ్యన యానందము
 నీదనునట్లు కవాలాపరములు చూపుమన, అక్కహాసము విరిగి విరిగి
 మాటలు మార్పాడవొచ్చెను. వాని మాటలే వానికి దేనియగుండెను.
 విజము దాగదుగదా! అప్పుడా న్యాయాధిపతి వానిచేచి ఒకే
 ని జాగనగుర్చి కవాలా పరములు దెచ్చువరకు నిన్న ప్రేమలో నుం
 చెదమని శీఘ్ర విధించెను.

సిద్ధాంతము! జీవరూపుడగు కృహాసము మోక్షము సంపాదించ
 వలెనను యిచ్చగలిగి పంచమహా భూతములనుండి పరుషస్వరూపమును
 భావ్యప్రదేశమును అడిగి తీసుకొని యానందలో ప్రవేశించి విషయానన్తి
 యను వైభవముచే తనకార్యమును ముగించెను అట్లు మరచినదేగాక
 పంచభూతములనుండి దీనుకున్నచోటు నాజ్ఞయనుచుండెను అప్పుడా పం
 భూతము తెన్నియోసాల్ల వేదాంతశాస్త్రముల ద్వారా మాచోటు
 మాకిమ్మని చెప్పిపంపిరిగాని జీవుడు మనుష్యమువే యాశాస్త్రచాక్కుల
 యందు లక్ష్యముంచక పోయెను ఎటులన

క! మంచివచనములువిషమగు | ముందినకోపంబువచ్చు మిక్కిలిపగనా |
 ధించెదరుబుధులపల్కుల | ముందెనియనిదెలియలేకు మందాత్ములొగ్గె |

ప్రపంచమందు భగవద్భక్తులలో లేక బ్రహ్మవిష్ణుశివములలో
 దయగల మానసులై నాయనా! నీవువేదాంత శాస్త్రము కేయము
 భగవంతుని స్మరింపుము వృథా కాలము గడపకుము యీదేహము

యధికారిని పంపింపఁ జూడఁజూచు మాట్లాడఁగఁ జేసెను.

యమములు ! యా పంచమహా భూతముల నొక్క జేహము
మీరందఱి యొక్క నుచు నీవి వారెడి వారితన్ని చేయమను.

అప్ర! యహా రాజా ! జేహము నాది ఇందులో నె. నె. మాత్రము
నుకలవాములేదు యా పంచమహా భూతములు నిచ్చారె. మాకా తమవను
చున్నాఁటి కాని వారి మనమాత్రము కాదు.

యమము! పంచమహా భూతములారా ! మా జేహము మీ ద్వి
గును ఇందుల కేర్పడ నాక్కము జూచుకొనరా.

పంచమహా భూతముల ! నాక్కముల కిటుకొనరా ఇహో వినుచు యా
జేహని నూలు నూక్కు జేహమును మావనలకు నాల్గు విద్యలులు అను
కాత్రములు వదు నెనుమిది పురాణములు నూక్కు ధర్మకాత్రములు నిశ్చ
కాత్రములు నాక్కములు

యమము! వా ! అందుల నీవధి నీర్పడ నాక్కముగలవా?

జేహ ! (వినుకొనక ఇరువక. ముదము)

యమము! అత్త ! ఇ. నాకు నీ వాభారము బాధవకను మాత్రముక్క
నరకగూఢమును నిన్ను పురాణ కలచేరము అని నరకమును దుల
వే నను అటు విన్నూలు నీ వది నాయగుత్తుల మోసలగు రుషిముందును.

కాబట్టి పంచమహా భూతముల జేహము వారితన్ని పు
నుడి వెడలజాలదు కావన కిచ్చా ! యా జేహము పంచభూతముల జే
యగు. నీవని మిన్నటి కలచేరము వారెడి వారితన్ని చేసాని
నాదని యొక్క పంచమహా భూతములు యింక నొక్కటికిని జేహము
మనుకొరముచేరము.

శిష్యు! గురువర్య ! ఇప్పుడు లెమ బోధన యి. రహము
నాకు పంచమహా భూతములదని శ్రవణముగా వుండినందుకను కాని పంచ
భూతములదని మాత్రముగా నాకు బోధనకు నెను దయచేసి విదించుచేరము.

గురు! శిష్యు! అకాశమా, వాయుమా, అగ్ని, జలము, ధర్మము
యి. నీవింక ఇరువక. ముదము.

శిష్యు! గురువర్య ! యి. నాకు రహము భూతములదని మాత్రముగా

కావున ఇది నీవు విన్నవించుచున్నది యిదియే. ఎందుకనగా, కాను మందానైవ్యముగలది కాదు. ఇదియే యిదియే పాలయ్యెను.

కొద్దమునుండి రాక్షసులకుల మహా భూతకే పాదుకనగా రాక్షసులు యిదియే రక్తమును దాగియున్నగాని, కొద్దముగల మను ష్యుడు తనదేగాక యిదియే రక్తమును దాగియున్న. రాక్షసులు రాత్రికాలములందు దిలకుల బాధించుచు కాని క్రోధము రాత్రికింపలు బాధించుచున్నను, రాక్షసు లిదియే భయపెట్టుచున్నగాని కొద్దము కాను భయపడి యిదియే భయపెట్టును, కాబట్టి క్రోధముగల మను ష్యుని రాక్షసునికంటె నీచముగా భావించును అందువల్ల కొద్దమును బొత్తిగా కాల్చివేయవలెను, లోధమువల్ల దుర్యోధనాదులు మరణించిరి మోహమువల్ల దశరథమహారాజు మరణించెను మదమర్శరములవల్ల శిశుపాల దంఠి పక్కిలు మొదలగువారు నశించిరి ఇక యీతత్వము లన్నియు విడచివేయవలయును వీటియందు జంకమానము అహంకార మమకారము లుండరాదు యీ కామాది పంచరెవ్వములు సూక్ష్మ దేహ ధర్మములైనప్పటికిని స్థూలదేహమందున్నట్లు స్పష్టముగా గను పించుచున్నవి అందువల్ల స్థూలదేహమందు వర్ణింపబడినవి.

వాయువు! వాయువువల్ల అయిదురెవ్వములు గలిగెను చలనము, గమనము, తీవ్రము, లజ్జ, భయము, యీ అయిదురెవ్వములు వాయు రెవ్వములేగాని నీవిగావు. ఎటులన, వాయువుగాక చలనాదిక్రియలు జరుగజాలవు కాబట్టి వీటినిన్నిటిని నీవు గుర్తించుచున్నావు సాక్షివై యున్నావు.

అగ్ని! అగ్నివల్ల అయిదు రెవ్వములు గలిగెను. క్రుద్ధు, విపాస, నిద్ర, అలస్యము, నరగమము, యీ అయిదురెవ్వములు అగ్నివల్ల గలిగినవని తనంతటనే స్పష్టమగుచున్నవి ఎటులన అగ్ని ప్రబలముగానిదే అన్నము వర్ణించు అకలి గల్గదు దీక్షిత హెచ్చుగానిదే దాహము గల్గదు యీతత్వము లన్నివని చెప్పబడిన నేమాత్రము : దేహములేదు.

జలము! జలమువల్ల రక్తము మూత్రము శ్లేష్మము స్పష్టము మదము యీ అయిదురెవ్వములు జలమువల్ల గల్గినవని స్పష్టమగు

దేవతానాం వినోదాని కర్మభిర్యోగం మూర్ఖానాం భావం భావం
స్వయంభవం చలమితి తత్త్వజ్ఞానం తత్త్వజ్ఞానం.

శ్రీమద్భగవద్గీతా ప్రథమోధ్యాయం చర్చయి మానవము
నోదములు యీ ఆయనతత్త్వములు వ్యవస్థాపితములని తత్త్వ
ముగా తెలియుచున్నవి ఎల్లన దేహమునందు కర్మ పరిశుద్ధి
అకారనాము వగ్నిజలములను యీనాలుగు భూతములవల్ల గర్భిత కామ
కర్మభావి విభాగములన్నియు అకారాది భూతములందు గలపిష్టావస్థ
కర్మభూతముగా తెలియుచున్నవి యీ శతమందు వ్యవస్థాపిత విభాగ
తత్త్వములే యందును ఇవిహివా నిమగ్న కాల్పితేక మన్ను
ప్రాప్తికర్మ మన్నయం దాశవము లయ్యుచును యందులకై యీ తత్త్వ
ములు నీవికావు పీటికి నీవు నాక్షివైయన్నావు కావున యీయగువది
యేమి తత్త్వములవల్ల నీస్థూలదేహమయ్యెను యదియంతయు పంచీకృత
మచమహా భూతముల కార్జ్యమైయున్నది.

శ్రీమద్భగవద్గీతా ప్రథమోధ్యాయం చర్చయి మానవము
నోదములు యీ ఆయనతత్త్వములు వ్యవస్థాపితములని తత్త్వ

గుడు! ఈశ్వరీచ్ఛవల్ల మొదట ప్రేరేపక భూతము లెందు
భాగములయ్యెను అంతోక భాగము వేరుగానుండి మిగత యర్థభాగ
ములో మరల నాలుగు భాగములయ్యి యీ నాలుగు భాగములు మిగత
నాలుగు భూతములతో గలియుటచే నైమిత్త్యములయ్యెను యిటులే
అయ్యుదులు యదువదియందు తత్త్వములయ్యెను యీ తత్త్వములన్నియు
నొక్కచోట గలియుటచే నీవికి స్థూలమనియుండును నిజము విచారిం
చగా యదువదియందు తత్త్వములేగాని యందులో దేహమనునది వేరే
అంతేదేమి యదుయంతయు భమ యందుకొక శ్రవ్యపాతము జల్పిత
మను.

శ్రీమద్భగవద్గీతా ప్రథమోధ్యాయం చర్చయి మానవము
నోదములు యీ ఆయనతత్త్వములు వ్యవస్థాపితములని తత్త్వ
జూచి యిట్లుచూచుకొనిరి.

శ్రీమద్భగవద్గీతా ప్రథమోధ్యాయం చర్చయి మానవము
నోదములు యీ ఆయనతత్త్వములు వ్యవస్థాపితములని తత్త్వ

కాళ్ళ నొప్పునొప్పుచున్నది గాదు. అది నొప్పునొప్పుచున్నది. అది నొప్పునొప్పుచున్నది. అది నొప్పునొప్పుచున్నది.

వివే! ఏమో బండి వచ్చుచున్నది. అది వచ్చుచున్నది. అది వచ్చుచున్నది. అది వచ్చుచున్నది.

అవి! అది అది చూడము. అది చూడము. అది చూడము. అది చూడము.

వివే! దానినే నీవు బండిగానుచున్నావా. అది బండిగాదు.

అవి! నిక్కముగా అది బండియే. అది బండియే. అది బండియే. అది బండియే.

వివే! ఒకవేళ అది బండియే. అది బండియే. అది బండియే. అది బండియే.

అవి! నీవనునట్లుగా అది బండిగానిదెడల నీవు దేనినీ నీవు కొప్పుకొందును. (ఇంతలో బండిగాదా వీరివర్తకులవచ్చి నిలిచెను.) ఇదో చూడుము. ఇది బండి.

వివే! ఒకే యూరక బండిబండియని పదపదలతోచేగాని బండియనునది యేదో నీవు చక్కగా వేలుంచి చూపుము.

అవి! (బండియొక్క యొకభాగమందు వేలుంచి) ఇదో చూడుము.

వివే! అది అది బండిగాదు. దానికి కానియని యందును.

అవి! అటులైన నిదో చూడుము. (చక్రము వేలుంచును.)

వివే! అది బండిగాదు. దానిని చక్రమని యందును.

అవి! ఇదో చూడుము. (యిరుసునుజూపును.)

వివే! దానిని యిరుసుని యందునుగాని బండిగాదు.

యిటుల అవివేకు జెచ్చుటెచ్చుట వేలుంచి చూడగా వాటి వాటి కన్న పేళ్ళను జెప్పుచు వివేకుడిది బండిగాదని యందును నిక్కముజేసి చూడుచును. అప్పుడవివేకుడు నిచ్చేస్తున్నట్లు వివే బాబూ వివే బాబూ ఇది నిజముగా బండిగాదు. ఇక నీవు జేసిన కీర్తుకు ఒక్క కుండువ నెను.

సిద్ధాంతము! అటులే దీనికి దేహమనెను. నామముగాదా వర్తకము. నిమిత్తము కల్పించినదేగాని నిజము విచారింపని దేహముగాని.

స్థానమును అందునట్లు అహంకార మమకారములు గూడ సుదూరమున
 థక నెప్పటికిని దేహముపై అహంకార మమకారములుండవలయు అట్లు
 చెప్పించినచో మోక్షము లభించును మరియు స్థూలదేహమును అన్నము
 యుకోశమనిగూడా వర్ణించియుండిరి కాబట్టి యీ అన్నమయుకోశము
 కంటె ఆత్మ వేరుగానున్నదని తెలియవలెను.

శిష్యు! స్వామీ స్థూలదేహమును అన్నమయుకోశమని ఏలం
 దుకో వచింపగలందులకు ప్రార్థన.

గురు! జీవుని యొక్క తలదండ్రులు భుజించునట్టి అన్నరసమువల్ల
 వారి శరీరమందు రక్తవీర్యము లుత్పన్నమై ఆరక్తవీర్యముల నందెర్రాగ
 మున జీవునియొక్క స్థూలదేహ ముత్పన్నమగును జీవుడు జన్మించిన
 పిమ్మటగూడా రెల్ల భుజించిన అన్నముయొక్క పరిణామమును శరీరములు
 సనములందుత్పన్నమగును ఆశరీరములు ద్రావణతచే జీవునియొక్క
 స్థూలదేహము పట్టును మరియు దంతము వచ్చినతరువాత అన్నమును
 భుజించుటచే జీవునియొక్క దేహము పెరుగును ఇదిగాక యీ ప్రత్యేక
 స్థూలదేహమే యితర జీవులయొక్క అన్నరూప ఒత్పన్నమైయుండెను
 మరియు అన్నము దినకున్నచో స్థూలదేహము బెరుగజాలదు జీవుడు
 వెళ్ళినపిదప అన్నరూపముగానే పృథ్విలో లయమాను కాబట్టి ఇన్ని
 కారణములవల్ల స్థూలదేహమును అన్నమయుకోశమందును ఎటులైతే
 ద్రవ్యమును దాచిపెట్టు కొఱిడిని కోశమనియందులో అటులే
 అన్నమయ శరీరము ఆత్మను కప్పకొనియుండుటచే దేహమును
 గూడా అన్నమయ కోశమని యందును కాబట్టి అన్నమయ
 కోశముకంటె ఆత్మ వేరుగానున్నదని ముముక్షుడు గురునివద్ద తెల
 నుకొని స్థూలదేహముపైని అహంకారమమకారములు త్యజింప
 వలెను స్థూలదేహమునకు బాగోదాపనాది తత్వములింకా యెని
 మిదిగలవు వాటి నామము లిక్కించి విధముగానున్నవి.

జ్ఞానేంద్రియములు	జ్ఞానేంద్రియవిషయములు	జ్ఞానేంద్రియములు
శ్రోత్రములు	శ్రవణము	కర్ణము
త్వచ	స్పర్శము	వాయువు
చక్షులు	రూపము	సూక్ష్మదృశ్యము
జిహ్వ	రసము	వైశిష్ట్యము
హస్తము	గంధము	అశ్వినీజుమారులు
కర్మేంద్రియములు	కర్మేంద్రియవిషయములు	జీవములు
వాక్కు	వచనము	అగ్ని
పాణి	ఆదానము	ఇంద్రుడు
పాదములు	గమనము	ఉషోద్యుడు
గుహ్యము	ఆనందము	ప్రశాంతి
గుదము	విసర్గము	మృత్యువు
అంతఃకరణములు	వాటివిషయములు	జీవములు
మనస్సు	సంకల్పము	చంద్రుడు
బుద్ధి	నిశ్చయము	బ్రహ్మ
చిత్తము	చింతనము	నారాయణుడు
అహంకారము	అభిమానము	రుద్రుడు

పై జెప్పిన నలుబదిరెండు తత్వములతో ప్రతిదినము ఉదయం మెలకువజెందినది మొదలు సాయంత్రము నిద్రించు సంతవరకు యేదైనా ప్రతిమనుజునకు వ్యవహారము నడచునో అదియే జాగ్రదావస్థయందును ఇదియంతయు నీవు గుర్తించుచుంటివి కావున దీనికి నీవు నాక్షిజ్ఞయన్నావు యిక జాగ్రదావస్థాది యెనిమిది తత్వముల వివరము జెప్పుచున్నాను శ్రీకృష్ణోవినుము.

(1) జాగ్రదావస్థ! జీవుడు మెలకువనుండి ఇంద్రియములవల్ల అనగా - జ్ఞానేంద్రియ కర్మేంద్రియ అంతఃకరణములవల్ల వాటి శబ్దస్పర్శ

గొంప నినిగింపని విషయములు యేమిదవనందున స్వప్నముగా
దానియిన ఆచువనను బాగ్రదావనయని యందును ఇటుల దానినె
దాని గ్రహములయందు నిష్పలసియున్నది జీవునికి బాగ్రదావనమొక్క
వ్యవహారముపై పున చక్రమందుండు సలులదిలెడు తత్వములవల్ల
జరుగును.

(2) నీతస్థానము! ఇది బాగ్రదావనమున్నది ఎటులన నేని
ములవల్లనే బాగ్రదావనలోని వ్యవహారము జరుగును.

(వైఖరీవాచ! ఇది బాగ్రదావనయందే యుండును, (1) కంఠము
(2) దవడలు (3) జిహ్వమూలము (4) వంఠములు (5) కెడవులు
(6) నాశికము (7) హృదయము (8) కీరము యీ యెనిమిది స్థానముల
వల్ల మనుష్యుడు స్వప్నముగా మార్లుచుచుండును కావున దానిని వైఖరీ
వాచయని యందురు.

(4) స్థూలభోగము! అనగా సుఖదుఃఖాదిభోగములైతె స్వప్న
ముగా బాగ్రదావనయందగునో దానిని స్థూలభోగమందురు.

(5) క్రియాశక్తి! అనగా బాగ్రదావనయందు శరీరములవల్ల
క్రియారూపమగు వ్యవహారము ఏకైకవల్ల జరుగునో దానిని క్రియాశక్తి
యని యందురు.

(6) రజోగుణము! అనగా లభిమానమువల్ల రాగద్వేషాది రాజ
సక్రియలు ఏగుణమువల్ల జరుగునో దానిని రజోగుణమందురు.

(7) అకారమాల! అక్షరమును మాత్రయనియందురు ఇది
బాగ్రదావనయందుండును.

(8) విశ్వాభిచానము! అనగా బాగ్రదావనయందు బుద్ధియందు
ఆత్మయొక్క అభ్యాసము (నేను కర్తను నేను భోక్తను ఇటుల నానావిధ
ముల జీవుడొనరించు అభిమానము.

ఈ తత్వములన్నియు నీవు గుర్తించుచున్నావు కాబట్టి నీవీతత్వ
ములకంటే వేరుగానున్నావు యీ తత్వములన్నియు బాగ్రదావనవేళాని
నీవిగావు.

గీ! అన్నమయకోశమ నెమజ్జేహంబుకిటుల • వరుసమ ప్పదిమూడు

అప్పుడు ముందుగా దేహమును తీసివేసి
చును చెలియగిమ్మా.

దేహమును తీసివేసి కామమును తీసివేసి
అప్పుడు ముందుగా దేహమును తీసివేసి
ముందుగా దేహమును తీసివేసి ముందుగా దేహమును తీసివేసి
ముందుగా దేహమును తీసివేసి ముందుగా దేహమును తీసివేసి
ముందుగా దేహమును తీసివేసి ముందుగా దేహమును తీసివేసి
ముందుగా దేహమును తీసివేసి ముందుగా దేహమును తీసివేసి
ముందుగా దేహమును తీసివేసి ముందుగా దేహమును తీసివేసి
ముందుగా దేహమును తీసివేసి ముందుగా దేహమును తీసివేసి

శ్లో॥ ఘటద్రష్టాఘటాద్విచ్ఛన్నాః । సర్వదానఘటాయనాః
దేహద్రష్టాదేహాదేహాః । నాహమిత్యవధారియేత్ ।

తా॥ ఘటము ఘటముననుచువాడు ఘటముకంటె వేరుగా
నుండు విధముగా దేహముయొక్క ద్రష్టయగు ఆత్మ ఎన్నటికి నొక్కటి
గావని మనుష్యుడు నిశ్చయించుకొనని ఘటమనగా కుండయని యగము
కుండగూడా పంచమహా భూతములవల్ల తయారగుటచే నదియెటుల
జడమై దృవ్యమైయున్నదో అటులే దేహముగూడా పంచమహా భూత
ములవల్ల బుట్టినదగుటచే జడమై దృవ్యమైయున్నది కాబట్టి నీవు దాని
ద్రష్టవగు చైతన్యకవు.

శిష్యు॥ గురువర్యా! ఘటము యెలులుత్పన్నమగునో యటులే
యందును కాబట్టి జడమందు రిది నిశ్చయమిగాని శరీరమట్లుగాక నెను
గుచుండునగదా యిది ఘటమవలె జడమైయును.

గురు॥ శరీరము బెరుగుచున్నదయితేనే చైతన్యముగాదు ఎటు
లైతె నిత్యము కచ్చుపై కచ్చువేయుచుండిన గోడ బెరుగుచుండునో లేక
పెటలో కసువు పోతదనము వేయటవల్ల బెరుగుచుండునో అటులే
దేహమునకు ప్రతిదినము అన్నము నీళ్లు కూరగాయలు మొదలగు
కసువు పడుటవల్ల బెరుగుచుండును కాబట్టి ఎటులైతె గోడ పెట
లైతన్యముగాదో అటువలె దేహముగూడా చైతన్యముగాదు అన్నివల్ల
ఇదము ప్రకాశించినటుల ఆత్మ సంబంధమువల్ల దేహము చైతన్యము
వలె దోచునీగాని నిజముగా చైతన్యముగాదు యాహాహరిముగా

ప్రమాదములు జరుగకుండునట్లు జూరగా నున్నది. ఇట్లుగా నేనాచార్యులు
నీరసమునకును అశ్మకు చిత్తులవారినను అభివృద్ధిని సాధించు
యెత్తునను. ఇట్లుగా నేనా ప్రాంతవాదిను కాబట్టి మరలెవరైనను నీ
యెత్తునను అభివృద్ధిని యనుచున్నాడే నేనెట్లు అభివృద్ధిని
సగురునో తెలువగోరవను.

నును జన్మాని వర్జికారములు అనగా బాధులే అస్తితే వర్జితే
వివేకములే అస్తియే వివేకములే నును నీవర్జికారములు స్థూల
జేమాములే యునునుగాని అశ్మకు లేవు కాబట్టి అశ్మకైష్టము మలిన
మొలకలు ఎటులనగా పంచగోళ పంచమజేయుదును అకుండలొనుండు
అకాశము కుండగాను ఇదేము గల్గిన కుండకు వృద్ధ్యముయినట్లు దెలిసి
కొందుము పోలికనో వివాకముయినట్లుగా యనుకొని పారివేయదుము
గాని చాడలొనుండు అకాశమావూర్తియు పగిలి చిద్రముపడినట్లు వికార
మును పోందును కుండలేనట్లును పంచమన్నట్లును కుండ పగిలి పోయి
నట్లును గోయచు కుండునుచూడ అకాశము వికారమును బొందదు
అటులే నేనాము పుట్టిన కెరిగిన చచ్చినప్పటికిని అశ్మ పుట్టును పెరుగదు
చాడను నుటులంటి వికారిములు అశ్మకు గలుగవు ఎటులైతే అకా
శము నిర్వికారమైనట్లుముచూడ అటులే అశ్మకుగూడా అవయవములు
గూడములేను కాబట్టి జన్మాని వర్జికారములు అశ్మకులేవు యిందుకు
శ్రీకృష్ణ భగవానులు భగవద్గోయము కెండవ అధ్యాయములో
నిట్లు చెప్పియున్నారు.

శ్రీ సత్యనాథాచార్య వ్రాసిన పాదము | న్నాయంభూత్వా భవితావాస
భూయ | అహివిద్యోకావ్యోయం పురాణం | సహస్యనే హస్య
మనసికేన

ఈ అహివిద్యోకావ్యోయం అశ్మ పుట్టును చాడను హేనికారమును
అహివిద్యోకావ్యోయం అశ్మయ అకలాశ్యమున్నది అశ్మ
పుట్టును చాడను కాబట్టి అహివిద్యోకావ్యోయం విశ్వాస
ముంది అశ్మకు అశ్మయమునను అహివిద్యోకావ్యోయం నీమనస్సును
పుట్టును చాడను

గానం పాఠం సమాప్తమయినది. అప్పుడు ముఖ్యమంత్రి
 బోధించి శిష్యుని మానస్సును నిశ్చలం చేసి విశ్వాసము నీలించి తన
 శిష్యుడు శరీరముమొక్క మమత్వాన్ని వ్యాపించి నీలించుగానో సుఖ్య
 జీవముకంటె అన్య వేయగానున్న దెరుగక సూక్ష్మ దేవాదు వ్యామన
 వచ్చునను భాగింతో సహమించిలకాచి యిట్లుచెయ్యె.

గీ॥ సూరిదేహముగానంచు సూరిగాను • పైలియబడిరానుమోమునకు
 దివ్యశృంగచే • సూక్ష్మదేహమివేనంచు సూరిమాన • మదిలోనకేల్పు
 మదయించె బుధవరేణ్య! శిష్యు! నుమివరా తానా మునదేహిమిచ్చ
 సూరిదేహము నాదిగాదిని విశ్వాసము గలిగినుకాని సూక్ష్మ
 దేహమునునది నేనుగావచ్చునని తోచుచున్నది.

గురు! ఒకే నాయనా! నూత్న దేహము నీవుగాన (నూత్న దేహమనగా లింగ దేహము) నూత్న దేహము నీకు ద్వైతము నీవు ద్రష్టువు కాబట్టి నూత్న దేహము నీవుగావు అని యిదియల న్ననము లింగ దేహము నీవుగాదని చెప్పి లింగ దేహ భ్యానమున నవలముని యున దేహము జేసెనుగాన సుక్ష్మముగా జెప్పటవల్ల సంప్రదాని భావము గల్గెక లింగ దేహమే అత్మయను భావితో నెఱుఁపబడియె.

శిష్యు! గురువర్యా! సూలదేహము నాదిగావని పృథివీశ్శిష్యు
మైనది ఎంతకనగా ఇది పంచమహా భూతములననుటచే అర్హులై కళా
ముగల వీర్యరక్తిములతో నల్పిష్టమైన ఎముకలు రక్తిము మోసము
మలము మూత్రము కఫము ముదలగు అర్హులై అపవిత్ర దుష్కర్మము
పులచే నిండి నవద్వారములనుండి మర్రింధియైతెలున పద్మాసులు
వెలువకుచుండుచు మరయు మేవామిరాయి అన్నెను ముదలగు అర్హు
త్తమ పదార్థములు దినుటచుకొని అవి సూలదేహమునో పోవుట పసి
క్షమ యోగ్యము వెలుచే రూపము చేసి సుభక్ష్యమున పరివర్తించు
మగును కావున చూచుటకు మూత్రము శుద్ధియైనది వికారము
వికారముగానుండు సూలజీవము నేర్పించుచు గాన గాన పీఠము
రూపియగు సూలజీవముమీదను సూర్యదేహమునందును నుండుచు
నాకు దోచుమన్నది కావణమేమన సూక్ష్మచేపిదాన నాకు పోయె

మొదలగు నానాములు జరుగుచున్నవి ఎటులన చక్షురింద్రియము
వల్ల చూడగల్గుచున్నాను కర్ణింద్రియముతో వినుచున్నాను వాగింద్రి
యమువల్ల మాటలాడుచున్నాను కాబట్టి సూక్ష్మదేహింద్రియముల
వల్లనే సూలదేహ వ్యవహారము జరుగుచుండును సూక్ష్మదేహమువల్లనే
సూలదేహము ప్రకాశము నొందుచున్నది కావున సూలదేహముకంటె
సూక్ష్మదేహమే ప్రకాశము సూక్ష్మదేహ మెంతకాలముండునో అంత
వరకే సూలదేహముయొక్క తల్లి దండ్రు భార్య పిల్లలు మొదలగు
కుటుంబ సంబంధములుండును సూక్ష్మదేహము వల్లనే సూలదేహ
మునుండి సంబంధమునన్నియును ఇన్ని కారణములవల్ల సూక్ష్మదేహము
నేనని దోచుచున్నది మరియు నేను మాట్లాడెద వినినద చూచెద నాకు
ఆకలి నాకు నిద నేను సుఖని నేను దుఃఖనని యివన్నియు సూక్ష్మదేహ
మువల్లనే దృష్టచరమగును కావున సూక్ష్మదేహమే నేననిదోచుచుండెను.

గురు! ఒకేనాయనా ! నీవు సూక్ష్మదేహమెట్లయ్యెదవు అది
గూడా పంచభూతములవల్ల గల్గినదే అది జడమైయుండి దృశ్యము నీవు
దానికి దీక్షిస్తవు కాబట్టి సూక్ష్మదేహము నీవు కావు పంచభూతములదే
యగును నీవు దానికి నాక్షిప్తమైయున్నావు దీని యనుభవముకొరకు
నీయొక్క విచారశక్తిచే సూలదేహముకంటె అర్థ వేరుగానున్నదని యెట్లు
దెలిసుకు టివో అటులే వక్కాగా విచారమొనర్చిన సూక్ష్మదేహము
వేరు అర్థ వేదని దెలియునగును. శిష్యు! గురువర్యా ! తాము వచించిన
విచారము సూక్ష్మదేహముయొక్క లక్షణమైన్నియో యే యే భూత
మువల్ల యే యే శక్తియగుగ్గనో ఈవాసునియందు దయజేసి వక్కాగిం
చగోరవ. గురు! శిష్యు! ఇదో వచించెద వినుము అంతరికరణపంచకము
పాణిపంచకము జ్ఞానేంద్రియపంచకము కర్మేంద్రియపంచకము విషయపం
చకము ఈ ఐదొకట ఇవవిదేవును తత్వములు ఆకాశము కామువు లోని
దలలు పుట్టితి ఈ పంచమహాభూతములవల్ల గల్గినవి పోటి విభాగము
వల్లకరి నీకొరకు నుదహరింపబడిన కోష్ఠకమువల్ల దెలియునగును.

శిష్యు! పంచభూతముల నూర్చి దే నువహరించిన సూక్ష్మదేహ
కోష్ఠకమున దేవున దాని పాదములందల వో మున్నిపగలుచుండులమి వార్ధన.

అంశోకరణము నిజముగా జూచినయెడల ఒక్కటేగాని దానిలో

[Faint handwritten notes]

శ్రీశ్రీ శ్రీ గురుగీతం! శ్రీమద్భక్తగీతం! శ్రీమద్భక్తగీతం! శ్రీమద్భక్తగీతం!

చేయిని నిర్ణయము|| అదిగా నేతములు గిరిచే నానాగ్రూపములు
బాచుచున్నాము దీని కాదిదేవత సూక్ష్మము.

జి హ్యోంగ్, దిగుమూల అనగా! నాలుగు క్రింది శత్రు బల సంధము లను ములసల
యెరుగుచున్నాము దీని కాది దేవత వరు ఖాదు.

భూక్తిచేంద్రియములను అనగా ముక్కు దీనిచే సుగంధ దుష్ఠగంధములను
దెలియుచున్నాము దీని కాచిదేవత అశ్వినీకొమారులు.

యీ జ్ఞానేంద్రియము పైదుమిదివలె కనుగొనుచున్నావు కాచి
నీవు గావు. కళ్ళింద్రియ పంచక వివరము.

వాగ్విద్యయును! అవగా! నోరు కీచితే మూర్ఖుడుచురదుము కీచి
కాదిజేవత అగ్ని.

పాణేంద్రియము! అనగా! చేతులు దీనిచే వద్దామలు యిమ్మడు
తీసుకొందుము దీని కాదిదేవత ఇందుకీడు.

పాదేంద్రియము॥ అనగా! కాళ్ళు దీనిచే రాశిపి పోక గిలుమందును
దీని కాది దేవత ఉపేందుడు.

గుహ్యేంద్రియము! అనగా! శిశ్నము గీచితే మూర్ఛిస్థితియు సంభోగము జరుగుచుండును నీది కాదిదేవత ప్రాణాది.

గుదే, ద్రియము॥ దీనివల్ల ముఖ్యస్థానము జేయుచున్నామను దీనికి
అది దేవత యముడు.

యీ సాక్షాత్ కార్యము జ్ఞాతుని నీవు గుర్తించు మంటివి కావున
నీవు వాటికంటె వేరుగానున్నావు.

వి న య ప ర చ శ వి వ రి డి నా.

శని స్వర్ణము కావలెను శని ధర్మమును యా అనుదేహము నుము లాస్యము
లేవు పీడిత లు అస్థి వేదగానము యా అనుదేహము నుము లే
మను స్వప్నము శని ధర్మమును లాస్యము అధర్మము ప్రాప్తి యా శాస్త్రి
యొక్కయును మోక్షమును పొందెను శని ధర్మము యా స్వప్నము
చేయుచును మోక్షమును పొందెను శని ధర్మము చేయుచును

కాని యీ అనుబంధములు ౧౦ వాక్యములలో మూలములలో నుండి
నెక్కువయినవి చెప్పినవి యిట్లే యాక్షిగము.

శిష్యు! గురువర్యా! యావిషయ మొక్కొక్కటి యున్నప్పుడు
తప్పిల్లననక నీకో గూడ నీయవోకవచ్చినను.

గురు! శిష్యా! ఇదో వచించెన పాపభావముతో నీ గురు శి
ష్యులు ముందు మృగమున కాస్తగలిగి మోక్షమును ఎదురు మృగములు
అప్పుడు పరిణామములో కలుపుకొనితో మృగములు అప్పుడల్లగానే
బల్కుచుండను అది యొక్కలు మృగములునని గ్రహించుచున్న
వచ్చినతోడనే వేటకాదా మృగములను గట్టి చెంబైన కాల్చిన శిష్యులు
నక్కిచే నిల్లు మరణము పొందును.

స్వర్గానక్కిచే ఏనుగులు వారిన మొందును పోలిన యీ యరణ్య
మండేనగలు మెట్టువగానండునో అచ్చట నుండునట్లు చెంచులు వెలు
గల యేనుగ ముండులతోనై కై రమ్మెన గురి నొకటి దీక్షిస్తే
దెలియకుండు లెకలు వేలుగురు అచ్చటికి నవికాదు అది కట్టితో
చేయగది రంగులతో శ్మశాగి చెప్పిన క్షణమున నెవని అది
నిడుతున ఏనుగ మోకలుపు ఏనుగంబాచి స్వస్థమున నొకటి కైతురికి
వచ్చునంతలో గుంతలోబడి నశించును.

గూప విషయానక్కిచే ముడిత నశించున పలుకన మిషక శిష్యును
బాచి భ్రమిసి దానితోడడిన ననే నశించును.

రిస విషయానక్కిచే నోలు నశించును పలుకన చేయని వాని
గాలమునకు ఎరసు గుచ్చి నల్లలో నిడుతును కైతురికి నెదురుగా
చేయ దాని రుచికి శ్మశాగి మింగి నశించును.

గర్భవిషయానక్కిచే భ్రమియియు నశించును పలుకన వ్రాత
శిష్యులొక ముక్కొకన కలులములోను సునిగిపోయినా గాని భ్రమి
యియు దానిలో ఒక వీరి పి నుకొనవచ్చును కైతురికి వ్రాతము వ్రాన
నొక్క యందేము నున నున గూర్చుకొనినది నొకటి కైతురికి
మోకాడను భ్రమియియును కైతురికి భ్రమియియును కైతురికి
నొకటి కైతురికి భ్రమియియును కైతురికి భ్రమియియును కైతురికి

తృ తీ య పృ థీ య

ఇట్లు అంతఃకరణ పంచకము స్థాపించి యు పంచకము కర్తవ్యమును పంచకము ఇందులో ప్రసాదముక దానియందు అభ్యాస్త అభిభూత అభివృద్ధివలనను తీర్చుటయుండును తీర్చుటవల్ల కీయలు జరుగించు దుననె తోము జెప్పుచున్నారు అభ్యాస్త అభిభూత అభివృద్ధివలనను నేనో వయసేన వచింపగలందులకు పార్థన.

శిష్య! మహారాజా! అంతఃకరణాది పంచకము ప అభ్యాస్త అభిభూత అభివృద్ధివలనను తీర్చుటవల్ల కీయలు జరుగించు దుననె తోము జెప్పుచున్నారు అభ్యాస్త అభిభూత అభివృద్ధివలనను నేనో వయసేన వచింపగలందులకు పార్థన.

గురు! శిష్యా! అంతఃకరణముల సకళ- తీర్చుటలను యాగించి నుదహరింప బడిన చక్రమువల్ల తెలియ దగినది.

అభ్యాస్త	అభిభూత	అభివృద్ధి
అంతఃకరణము	స్మరణము	పిష్టము
మనస్సు	సంకల్పవికల్పములు	చంద్రము
బుద్ధి	నిశ్చయము	బ్రహ్మ
చిత్తము	చింతనము	నానాయకము
అహంకారము	అధిమానము	రుద్రము

అంతఃకరణ మన అభ్యాస్త స్మరణము అభిభూతము నిష్కల అభివృద్ధివలనను యామూటివల్ల కీయలు జరుగించు దుననె తోము నొకటి లేకపోయిన జరుగదు అయితే మనస్సు అభ్యాస్త సంకల్ప వికల్పములనే అభిభూతము చంద్రమున అభివృద్ధి అహంకారములు ముదహరింపబడిన ప్రత్యేకముగా తీర్చుటయని తెలియ దగిన యాగివృద్ధిని సేపు భూమి చున్నావు కాబట్టి నీవు నాక్షిమానుష్కన్త యున్నావు నీవు యున్నావు యిది పంచక తీర్చుట దగున నుదహరింపబడి యున్నది.

అభ్యాసము	అధిభూతము	అధిదైవము
శ్లోకము	శబ్దము	దీపము
శ్లోకము	స్పర్శము	వాతము
చక్రము	రూపము	సూర్యుడు
జిహ్వ	రసము	వరుణుడు
ఘ్రాణము	గంధము	అగ్నిదేవుడు

శ్లోకమును అభ్యాసము చేయును అధిభూతము దీపమును అధిదైవము యాత్రిపురి యోగమున ఆలకించు క్రియ జరుగుచుండును ఇందులో నొకటి లేకున్న జరుగజాలదు అనగా విషరాదని చెలియవలెను చక్రము స్పర్శము అభ్యాసము రూపమును అధిభూతము సూర్యుడను అధిదైవము యామూటివల్ల చూచునట్టి క్రియ జరుగును ఇందులో నొకటి లేకున్న చూడజాలదు ఎటులన నెన్నులుండి అందులో నుండు పాప లేకపోయిన కాన విషము ఇటుల భావన ద్వియ త్రిపుటలను చెలియవలెను ఇదియంతయు సీపు గుర్తించుచుంటివి కాబట్టి పీఠికను సీపు వేరుగాన న్నాపు మదియు కర్మోద్యోగ ద్వియ త్రిపుటిచక్రము దిగువ నడపారించబడుచున్నది.

అభ్యాసము	అధిభూతము	అధిదైవము
వాక్కు	వచనము (మాట్లాడుట)	అగ్ని
పాణి	ఆవాసము (యిచ్చుట శ్లోకము)	ఇంద్రుడు
పాదము	గమనము (వచ్చుట పోవుట)	ఉపేంద్రుడు
గుహ్యము	ఆనందము (నంభోగము)	పరీభాషణ
గుండ	విసర్గము (మలత్సాగము)	యముడు

పాణిద్యోయ అభ్యాసము వచనము అధిభూతము అగ్ని అధిదైవము యామూటివల్ల శ్లోకమున క్రియ జరుగును ఇందులో కలి రిక్కు వైన మూలములను యావకారముగా రిక్కున కర్మ ద్వియ త్రిపుటి నిర్ణయమని చెలియవలెను ఇది సీకంటి వేరుగా నున్నదని స్పష్టముగా చెలియవలెను.

మొదటి అంతఃకరణాది యిరువదియైదు తత్త్వములు చెప్పినవి

అశ్వము లన్నియు పంచభాగములయొక్క నాల్గవ భాగము
తామన గుణములన్ని బుద్ధివలన తెలియవలదు కాని మూలశక్తియే
అన్నియు పంచభాగ భావములవలన నీవికాశము కలుగుచున్నది అని
యన్నావు.

శిష్యు! ఆచార్య! యీ యిరువదియైదు శబ్దములలో మేము
శబ్దము మేము భావముయొక్క నాల్గవ భాగము తామన గుణములు
భాగంబున గలిగినది దయచేసి తెలుపవలసివచ్చును.

గురు! శిష్యు! పంచభాగములయొక్క నాల్గవ భాగమున అంతః
కరణ పంచకము జ్ఞానేంద్రియ పంచకము గలిగినది తామన గుణములన్ని
ప్రాణ పంచకమున్న కర్మేంద్రియ పంచకము గలిగినది తామన గుణము
వల్ల విషయపంచకము గలిగినది యీ పంచభాగములయొక్క సర్వకారణ
తామన గుణములనూడి గల్గిన శబ్దములు యీచక్రము వల్ల చేయ
బడును.

పంచమహా	నాల్గవ భాగము		రాజసగుణము		తేజోగుణము
భూతములు	అంతఃకరణము	జ్ఞానేంద్రియము	వాాయు	కర్మేంద్రియము	విషయపంచకము
అకాశము	అంతఃకరణము	శక్తి	వాయు	వాక్కు	శబ్దము
వాాయువు	మనస్సు	త్వక్	సమాన	పాణి	స్పర్శ
అగ్ని	బుద్ధి	చక్షుః	ఉదాసము	పాద	రూప
జలము	చిత్తము	జిహ్వ	ప్రాణ	గుహ్య	రస
వృక్షది	అహంకారము	ఘ్రాణ	అపాన	గుర	గంధ

శిష్యు! గురువర్యా అంతఃకరణము మేము జ్ఞానేంద్రియము

గుణమే మైయున్నది.

వాఁడుఁడు పాపములు మోసనవాఁడగుచున్నాఁడు. అట్లుగా నున్నవాఁడు పాపములు వాయువువలె గలిగినవి.

శిష్యుఁడు అనుభూతి యీతత్వములు వాయువువలె గలిగినవి అని తెలియవలెను.

గురు! మనస్సు వాయువువలె చలించును. అట్లుగా నున్నప్పుడు గలిగినదని చెప్పవచ్చును. సదిగానవాయువు వాయువగువలెగా నున్నప్పుడు ద్విగిరిదియము. వాయుగుణములను స్పర్శకు గుర్తింపదు. కాని వాయువు వల్లనే గలిగినది హస్తాద్విరియములవల్ల వాయుగుణములను స్పర్శమగును. స్పర్శయనునది వాయువుయొక్క గుణమేయని తెలియవలెను.

అన్ని! బుద్ధి ఉదానవాయువు చక్షువులు పాదములు గూడము యీతత్వములై మను అన్నివల్ల గలిగినవి.

శిష్యు! ఈ తత్వములు అన్నివల్ల జేయగల్గినవి కదా. అది గూడ గోరెదను.

గురు! బుద్ధి సుప్రకాశ వేజోమయము. యువకుని అన్నిటి యనవలయును. ఉదానవాయువు కలమయము. అన్నజమును విభాగముజేసి వాటిని జరరాగ్నికడకు దోలించును. ఇందువల్ల అగ్నిదేవుని తెలియవలెను. పాదములు విశేషముస్థముగా నుండును. చురయు అగ్నియుక్క గుణమగు రూపమును చూచుటనై బుద్ధి శీత చక్షువులను దీసికొని పోవును. అందుకని పాదేంద్రియము అగ్నిదేవుని చూడవచ్చును. గూడము అగ్నియుక్క గుణమేయనిచూడెను. ఇటుల రూపేంద్రియములు అన్నివల్ల గలిగినవిని తెలియవలెను.

జలమున చిత్తము ప్రాణవాయువు విహ్వలమై కలమయము అని చూడవచ్చును. అది గలిగినదిని తెలియవలెను.

శిష్యు! వ్యతిరేక! రూపేంద్రియములు అన్నివల్ల గలిగినవి. తెలియవలెను?

గురు! చిత్తము జలమువలె చలించును. మన కాంతియును మన వచ్చును. పాణివాయువు జలముచేత నెరుగఁబడును. అట్లుగా నున్నది.

యనవచ్చును జిహ్వార్థము విలముయొక్క గుణమగు రసమును
గ్రహణము చేయును సర్వకాలము లోని గుణమునకు గాన
యనవచ్చును కెన్నము మాత్రమునకు వివర్జించును అందువల
నవిలమునకు చెప్పవచ్చును రసము విలముయొక్క గుణమునకు
తెలియవలెను.

వృషి అహారము అవానవామి వృషి గుణమునకు గాన
గంధము యావచ్చును గంధమునకు గాన రసము తెలియవలెను.
శిష్యు యావచ్చును శిష్యునకు గాన రసము తెలియవలెను.
వచ్చును.

గురు అహారము గురునకు గాన రసము తెలియవలెను.
గానవచ్చును గాన రసమునకు గాన రసము తెలియవలెను.
భాగమును విలమునకు గాన రసము తెలియవలెను.
వృషి విలము తెలియవలెను గాన రసము తెలియవలెను.
గంధమునకు గాన రసము తెలియవలెను.
యొక్క భాగమును విలమునకు గాన రసము తెలియవలెను.
యనవచ్చును గంధమునకు గాన రసము తెలియవలెను.
పాచభూమిని విలమునకు గాన రసము తెలియవలెను.
అప్తయెన్నాను మాత్రమునకు గాన రసము తెలియవలెను.

శిష్యునకు గాన రసము తెలియవలెను.
లంబియెన్నాను మాత్రమునకు గాన రసము తెలియవలెను.
గ్రహణము చేయును సర్వకాలము లోని గుణమునకు గాన
యనవచ్చును కెన్నము మాత్రమునకు వివర్జించును అందువల
నవిలమునకు చెప్పవచ్చును రసము విలముయొక్క గుణమునకు
తెలియవలెను.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

1. The first part of the document is a list of names and addresses, which appears to be a directory or a list of contacts. The names are written in a cursive script, and the addresses are listed below them.

...
...
...

[illegible]

శిష్యుఁడు స్వామిగా మనోమయ శాశ్వతము నుజ్జ్వలమునకును

గనుచు భావనీంద్రియములై మనుషులను నీయూహగలసి మను
మయ కళమననబడును మరియు భావనీంద్రియములై మనుషులను బుద్ధిశోగం
విజాన మయకళమనబడును.

ఈ ప్రకారముగా నూత్న దేహమును పొందు
 నందుగా నున్నది నీవు గాదు యా నూత్న దేహ ప్రభోకములు నీవు గాన పుట్టి
 కన్పించి భోక్తృత్వములు నీవు లేవు సుఖముగాదులు అందుకే
 భక్త్యము నీవే ఈ దేహములను నీవు గాన పుట్టి మూ
 లములు నీవు గాన పుట్టి భోక్తృత్వములు నీవు గాన పుట్టి
 లనునవి పాశ్చాత్యము గాదులు నీవు గాన పుట్టి భోక్తృత్వము

అంతా కన్నులు కరిగిపోయాయి. అంతా కన్నులు కరిగిపోయాయి. అంతా కన్నులు కరిగిపోయాయి.

అంతా కన్నులు కరిగిపోయాయి. అంతా కన్నులు కరిగిపోయాయి. అంతా కన్నులు కరిగిపోయాయి.

అంతా కన్నులు కరిగిపోయాయి. అంతా కన్నులు కరిగిపోయాయి. అంతా కన్నులు కరిగిపోయాయి.

అంతా కన్నులు కరిగిపోయాయి. అంతా కన్నులు కరిగిపోయాయి. అంతా కన్నులు కరిగిపోయాయి.

మానామో దోచుచున్నాడు కాని మాకు గొప్పదని చెప్పినది
నానియు స్వస్థులు చేసి పోదనకు లోకా స్వస్థులు చేసి పహామం
సుతించునది నత్వగుణము.

శిష్యుఁడు! భాష్ట్రము లగుచు జాగ్రత్తముగా నన్నగుణమునయు స్వస్థమును రిజోగుణముని నొచ్చి యెంతయు చెప్పుచున్నది తాము మాత్ర మిట్లు నుచువక జాగ్రత్తలో రిజోగుణమునయు స్వస్థమునో సర్వగుణములను నునది చెప్పుచున్నది ఇందులకు కారణమేమో తెలుపవలయును.

గురు|| కొన్ని చోట్ల బాగోకడనలో శత్రుగుణములను చాచి
దానికి కారణమిదిగదా బాగోకడనలో విషయభావములను చాచి
శమదమాది గుణములుగల్గును మోక్షాపేక్షగలవాడు శత్రుగుణములను
చాచి శత్రుగుణములను చాచి నాములు చేయవలసి అట్లే భావము గల్గును
కాబట్టి బాగోకడనలో శత్రుగుణములను చాచి చాచి కాసి శమ
దతోగుణమని చెప్పటకు కారణమిదిగదా బాగోకడనలో జరిగిన
క్రియలన్నియు శమదతోగుణములకు మోక్షమునకు కారణములు
విషయరూపమేగాని కారణరూపములు అందుచే నష్టమును శత్రుగుణ
ములను పచించితిని నష్టమును పాపములను పాపములను పాపములను
ఉత్తరరూపము మాత్రములను నష్టమును నష్టములను పాపములను
తేజస్సును అభిమానియును అభిమానిగా నష్టములను
నష్టములను మెదిమిది శత్రుములకు నీవు దోషము గాన గాన తో
ములు నీవుగావు యింతకుముందు చెప్పిన అంశకరణాది యింతకుముందు
తత్వములు యిప్పుడు వచ్చిన నష్టములను మెదిమిది శత్రుములు గలసి
మిప్పదిమూడు తత్వములయ్యెను అని సూక్ష్మజేహమువని తెలియు
వలెను. సుబునిగల యోగముగల యోగము మిప్పదిమూడు తత్వము
లకు నీవు దోషము యోగములయ్యెములు నీవుగావు యోగములు
వేర్వేరుకీసి చూచిన అశ్మవేను తత్వములు వేరని స్పష్టముగా చెలియు
చూడెను కావున చక్కగా వివరించి తెలిసికొంటేనే అశ్మవేను తత్వ
ములు వేరని నీవు పూర్ణానుభవము కాగలము.

సంయుక్తములు కావలెననుచును తమగతియను సుఖముగానుండును
అనగా భాగ్యోన్మేషములుండలి భీష్మ భీష్మ వ్యవహారములు గాఢ
నిద్రలో నిదురుకొనెను యనుభవముగానుండును కావున గాఢనిద్రనే
సుషుప్త్యవస్థయందును శబ్దశబ్దములనుగానా నీచు చెప్పియున్నది అనగా
గాఢనిద్రయందు చీపురుండిగానా శబ్దవిషయములందలి కోరిక
మాత్రము గలుగకుండును ఎటువంటి శబ్దముగానా కలుగకుండును
దీనిని సుషుప్త్యవస్థయందును యీ సుషుప్తికి నీచు ద్విష్టపు యెలుగున
సుషుప్తినుండి భాగ్యోన్మేషము గలిగినతోడనే జేరు సుఖముగా నిద్రించినది
అసమయములో సుఖమువచ్చు మరేమియు గుర్తులేక యుండును అని
యిటుల నీచు స్మరణపూర్వకంగా నెప్పవచ్చు నీచివల్ల నీచుకనువచ్చుమందె
గదా సుషుప్తియందు సుఖమేముండును సుఖమువచ్చు యితరమేమియుం
డదు యిట్టి సుషుప్తియందలి సుఖము సమభవించు నీచు అస్మత్పూర్వకము
మెలకువజేరినది నెర్పాత యాసుఖమును గూర్చి చెప్పుమందువచ్చగాని సుషు
ప్తియందు సుఖమయవ్రవించుమందుకొక అభావానుభవమనీకు గల్గిన
పోయినప్పటికిని మెలకువజేరినది నెర్పాత నేను సుఖముగా నిద్రించి
చిరిననే చెప్పుమందువు శాస్త్రములందు నిదురే చెప్పబడియున్నది
జీవుని కేముచ్చట యనుభవములోనికి వచ్చుచో యదియే కాలాను
గుణ్యముగ స్మరియగును ఇందుకు గాఢనిద్రము ఒక మనుష్యుడు
కాశియాత్రకిగి విశ్వేశ్వరాలయము జూడివచ్చి కొంత కాలము గడచిన
తర్వాత సతనికి విశ్వేశ్వరాలయము స్వప్నయగుచున్నది యుండును అటు
పలె సుషుప్తిలో సుఖమువచ్చు మరేమిలేదని జీవు యనుభవముచేసియుం
డుటవల్ల మెలకువజేరినది నెర్పాత నేను సుఖముగా నిద్రించినది చెప్పుచు
యుందుకొక దృష్టాంతమును పఠించెద పినము.

దృష్టాంతము! రాత్రియంతయు గర్జు దిగును చురాయుండును
శివాయినది కొకమనుష్యుడుపోయి అయ్య రాత్రి పన్నెండు ఘంటలకు
యీమార్గముగూడ నొక మనుష్యుడు పోయినది గానా చూచియుం
డిరాయని యుండుగా నాచులకొక మనుష్యుడు పోయినది చూచియుం
డుటల కాలానుభవము విశ్వేశ్వరాలయము పరమేశ్వరుని పరమేశ్వరుని

శిష్యుని అనుగ్రహమును ప్రాప్తించుకొని మోక్షములకా గోచరయో వచిం
వగోరదను.

అందు సుఖమును పదార్థముల జూచినప్పుడు యే యానందము
గల్గును. అదిని క్రియాయందును మనకు ప్రియమైన పదార్థములు
అనుచున్నను బే యానందము గల్గునో దానిని మోక్షమందును మనకు
అనుచున్న పదార్థములు నేరించిననే యానందము గల్గునో దానిని
ప్ర మోక్షమందును యావకారముగా క్రియ మోక్ష ప్రమోక్ష రూపములగు
మూడవభాగాలు వ్యత్యాయజ్ఞ ఆనందమయకోశమనబడినది కాని యా
విషయ దన్య ఆనందయోగమచ్చ కుద్ర నిర్వికారి ఆత్మయని తెలియ
బడునది కాదు అది కోశములచే కప్పబడియున్నందున క్రియాది త్రివిధ
వృత్తులవల్ల గల్గుచుండు ఆనంద సాయుక్తమగు అవిద్యలోని మలిన
స్వయమగుటవల్ల దాని కానందమయకోశమని పేరుగలిగినది ఆ యానంద
మయకోశమును క్రికాళుడవయ్య సమస్తానందములమొక్క మూల
సర్వరూపమగు ఆత్మనైన నీపీకోశరూపుడవుకావు కాకని శరీరత్వములు
ఆనందమయకోశము పీటికంటెటికె నీవు నాపీవి సర్విదానంద నిత్యనిరం
తర నిరతిశయ పరిమానందరూపుడవని తెలియవలసినది.

శిష్యుఁ గురువర్యా నేను సర్విదానందుడననటకు నాకు స్పష్ట
ముగా బోధయగునటుల సర్వ చిత్తు ఆనందము యీ మూడవదముల
యర్థమును వచింపగలరని వేడువాడను.

గురు! జాగ్రత్స్వప్న సుషుప్తలను అవస్థాత్రియములందును
భూతభవిష్య ద్వర్తమానములను కాలత్రయములందును ఆత్మవగు నీవొక
నీదుననుండు వాడవు కావున సర్వయనియందురు జాగ్రవాది యవస్థాత్ర
యమును ఆత్మవగు నీవు గుర్తించుచుంటివి కావున చిత్తనియందురు
ఆత్మవగు నీవు సర్వకాలములందు పరమప్రేమా స్పదరూపముగా నుండు
వందున ఆనందమనెదరు.

శిష్యుఁ మహారాజా యీ మూడవస్థలయందు నేను సర్విదానం
డుడనని నిర్పయించ నాకు స్పష్టముగా బోధపడునటుల నిరూపణ జేయ
గలరని. వేడుచుంటిని.

సోమకానించును తానై యుచ్చును
కేవల సామాన్య జాననూపాన్యే
స్వీకృతము చెల్పెదనెనుము.

స్వస్థానిము! వంకారమును జలదానమును
నూనకొని మలినముగా నుండెన నామం
నిచ్చున నిచ్చుకొని దాపిలో గతి నెల్లవలయును
యూనెటిని పుట్టిపాచి యుండులోలందు
పిచ్చుని యూచూమునానా అనున నీయె
అర్జునమును నెంచుచు సామాన్య జాననము
నముచ్చు జ్ఞానమును స్వీకృతమునానా
పితృమహానరూపమును వంకారానిదేహము
తొన స్వీకృతమునానా అనున నీయె
మునదు మునదు పిచ్చుమలినమునానా
తొన పిచ్చుమలినమునానా

కందు గురువుగా మోక్షమును నుండును

గురుని గురువు ముందునా నాయును తానా

ప్రకాశకుడనగు తొనకొనిన స్వీకృతమునానా

శిష్యుని గురువుమనగా స్వీకృతమునానా

సోమకాని సన్నమునును అనున నీయె

సేనవరు.

గురుని మోక్షమును నుండును

చిచ్చుని కారణమునానా అనున నీయె

గురువును పితృమహానరూపమును

తొనకొనిన స్వీకృతమునానా అనున నీయె

యూనెటిని పుట్టిపాచి యుండులోలందు

పిచ్చుని యూచూమునానా అనున నీయె

అర్జునమును నెంచుచు సామాన్య జాననము

నముచ్చు జ్ఞానమును స్వీకృతమునానా

పితృమహానరూపమును వంకారానిదేహము

మొక్క అభిమానియును నని దెలియవలెను నేను ద్వివిధ అభిమాన
దానేహమునునుండును ఇటుల శుర్యావస్థ మహాకారణదేహమునకు
నునిమిది తత్త్వములు జెప్పబడినవి యీ తత్త్వముల విశేషభానములకు
ప్రకారమునగు నీవు సామాన్య పూర్వ భానస్వరూపువవు.

సూలసూక్ష్మకారణ మహాకారణదేహముల తత్త్వములు
మొత్తము యెనుబడి రెండయ్యెను ఎటులన సూలదేహ తత్త్వములు
ముప్పదిమూడు సూక్ష్మదేహ తత్త్వములు ముప్పదిమూడు కారణ
దేహ తత్త్వము లెనిమిది మహాకారణదేహ తత్త్వము లెనిమిది
లింతె మొత్తము యెనుబడి రెండు తత్త్వములయ్యెను ఈ తత్త్వములన్నిటిని
గుర్తించు నీవు స్వయంప్రకాశుడవు ఇందులో సామాన్యము సందే
హములేదు కావున విద్యా విచారింపి కనగొని నేను పాఠింపిత కుష్ట
బ్రహ్మసని దృశ్యరూపు యిట్టిదగునో అప్పటికి అవరోక్ష భానియని
చెప్పబడును మరియు భానము రెండవిధములుండదు ఎటులన పరోక్ష
భానము అవరోక్ష భానమని యుద్ధము ఇందుకు పంచదళముకొక్క
ప్రమాణము.

శ్లో॥ అద్విబ్రహ్మేహేదేవ్యక | పరోక్షభానమేవయం
అహంబ్రహ్మేహేదేవ్యక | సాక్షాత్కారస్పృశిద్యతే॥

పరబ్రహ్మ సత్యస్వరూపం భావ చిత్తవా ఆత్మకం న హేరిని
కలంచుటయే పరోక్ష భానమందును నేన బ్రహ్మమనే అనుభముచే
బ్రహ్మము ఆత్మకం ను వేరులేదని సత్యరూప భావనచే దెలిసికొనుటయే
అపరోక్ష భానమందును దీనికి సాక్షాత్కారమనిసూచా యందును.

బ్రహ్మము తీరుగానుండనని యొకటి చెప్పినపుడు మరకు తెలి
పగుమందునది పరోక్షము బ్రహ్మమును దీని దాని తీరునను దెలిసికొను
నది అపరోక్షము ఇటులే భాగ్యవ జ్ఞమువల్ల పరిమామ్యుడు సద్విదా
నగునని దెలిసికొనుట పరోక్షము స్వరూప జ్ఞమువల్ల సద్విదాన
పరిమామ్యుడచే నేనని దెలిసికొనుట అపరోక్షమునందును.

దెలిసికొనుటకు స్వబడిన సూలసూక్ష్మకారణ మహాకారణదేహ
యొక్క పుట్టి పుంజును దీ వీని నన్నిటిని పరగోచరము ను

1890

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
 ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

[Faint, illegible handwritten notes]

8572a eu 8572b 2770 8572c 8572d 8572e 8572f 8572g 8572h 8572i 8572j 8572k 8572l 8572m 8572n 8572o 8572p 8572q 8572r 8572s 8572t 8572u 8572v 8572w 8572x 8572y 8572z 8572aa 8572ab 8572ac 8572ad 8572ae 8572af 8572ag 8572ah 8572ai 8572aj 8572ak 8572al 8572am 8572an 8572ao 8572ap 8572aq 8572ar 8572as 8572at 8572au 8572av 8572aw 8572ax 8572ay 8572az 8572ba 8572bb 8572bc 8572bd 8572be 8572bf 8572bg 8572bh 8572bi 8572bj 8572bk 8572bl 8572bm 8572bn 8572bo 8572bp 8572bq 8572br 8572bs 8572bt 8572bu 8572bv 8572bw 8572bx 8572by 8572bz 8572ca 8572cb 8572cc 8572cd 8572ce 8572cf 8572cg 8572ch 8572ci 8572cj 8572ck 8572cl 8572cm 8572cn 8572co 8572cp 8572cq 8572cr 8572cs 8572ct 8572cu 8572cv 8572cw 8572cx 8572cy 8572cz 8572da 8572db 8572dc 8572dd 8572de 8572df 8572dg 8572dh 8572di 8572dj 8572dk 8572dl 8572dm 8572dn 8572do 8572dp 8572dq 8572dr 8572ds 8572dt 8572du 8572dv 8572dw 8572dx 8572dy 8572dz 8572ea 8572eb 8572ec 8572ed 8572ee 8572ef 8572eg 8572eh 8572ei 8572ej 8572ek 8572el 8572em 8572en 8572eo 8572ep 8572eq 8572er 8572es 8572et 8572eu 8572ev 8572ew 8572ex 8572ey 8572ez 8572fa 8572fb 8572fc 8572fd 8572fe 8572ff 8572fg 8572fh 8572fi 8572fj 8572fk 8572fl 8572fm 8572fn 8572fo 8572fp 8572fq 8572fr 8572fs 8572ft 8572fu 8572fv 8572fw 8572fx 8572fy 8572fz 8572ga 8572gb 8572gc 8572gd 8572ge 8572gf 8572gg 8572gh 8572gi 8572gj 8572gk 8572gl 8572gm 8572gn 8572go 8572gp 8572gq 8572gr 8572gs 8572gt 8572gu 8572gv 8572gw 8572gx 8572gy 8572gz 8572ha 8572hb 8572hc 8572hd 8572he 8572hf 8572hg 8572hh 8572hi 8572hj 8572hk 8572hl 8572hm 8572hn 8572ho 8572hp 8572hq 8572hr 8572hs 8572ht 8572hu 8572hv 8572hw 8572hx 8572hy 8572hz 8572ia 8572ib 8572ic 8572id 8572ie 8572if 8572ig 8572ih 8572ii 8572ij 8572ik 8572il 8572im 8572in 8572io 8572ip 8572iq 8572ir 8572is 8572it 8572iu 8572iv 8572iw 8572ix 8572iy 8572iz 8572ja 8572jb 8572jc 8572jd 8572je 8572jf 8572jg 8572jh 8572ji 8572jj 8572jk 8572jl 8572jm 8572jn 8572jo 8572jp 8572jq 8572jr 8572js 8572jt 8572ju 8572jv 8572jw 8572jx 8572jy 8572jz 8572ka 8572kb 8572kc 8572kd 8572ke 8572kf 8572kg 8572kh 8572ki 8572kj 8572kk 8572kl 8572km 8572kn 8572ko 8572kp 8572kq 8572kr 8572ks 8572kt 8572ku 8572kv 8572kw 8572kx 8572ky 8572kz 8572la 8572lb 8572lc 8572ld 8572le 8572lf 8572lg 8572lh 8572li 8572lj 8572lk 8572ll 8572lm 8572ln 8572lo 8572lp 8572lq 8572lr 8572ls 8572lt 8572lu 8572lv 8572lw 8572lx 8572ly 8572lz 8572ma 8572mb 8572mc 8572md 8572me 8572mf 8572mg 8572mh 8572mi 8572mj 8572mk 8572ml 8572mm 8572mn 8572mo 8572mp 8572mq 8572mr 8572ms 8572mt 8572mu 8572mv 8572mw 8572mx 8572my 8572mz 8572na 8572nb 8572nc 8572nd 8572ne 8572nf 8572ng 8572nh 8572ni 8572nj 8572nk 8572nl 8572nm 8572nn 8572no 8572np 8572nq 8572nr 8572ns 8572nt 8572nu 8572nv 8572nw 8572nx 8572ny 8572nz 8572oa 8572ob 8572oc 8572od 8572oe 8572of 8572og 8572oh 8572oi 8572oj 8572ok 8572ol 8572om 8572on 8572oo 8572op 8572oq 8572or 8572os 8572ot 8572ou 8572ov 8572ow 8572ox 8572oy 8572oz 8572pa 8572pb 8572pc 8572pd 8572pe 8572pf 8572pg 8572ph 8572pi 8572pj 8572pk 8572pl 8572pm 8572pn 8572po 8572pp 8572pq 8572pr 8572ps 8572pt 8572pu 8572pv 8572pw 8572px 8572py 8572pz 8572qa 8572qb 8572qc 8572qd 8572qe 8572qf 8572qg 8572qh 8572qi 8572qj 8572qk 8572ql 8572qm 8572qn 8572qo 8572qp 8572qq 8572qr 8572qs 8572qt 8572qu 8572qv 8572qw 8572qx 8572qy 8572qz 8572ra 8572rb 8572rc 8572rd 8572re 8572rf 8572rg 8572rh 8572ri 8572rj 8572rk 8572rl 8572rm 8572rn 8572ro 8572rp 8572rq 8572rr 8572rs 8572rt 8572ru 8572rv 8572rw 8572rx 8572ry 8572rz 8572sa 8572sb 8572sc 8572sd 8572se 8572sf 8572sg 8572sh 8572si 8572sj 8572sk 8572sl 8572sm 8

प्राचीन भारत का भू-विज्ञान

ಮಾಣಿಕ್ಯ ಸುಂದರವಾದುದು

[illegible]

శని గురువుల సంధి పునరుత్పత్తి అంశము

సర్వమును గానము చేయుచు కర్మమును వదిలి వేయుచు

రెవెన్యూ డివిజన్ - 20వ కమిషన్ పూర్వం
 పూర్వం

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ १ ॥

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

మొదటి పాఠము కౌముదము నామము రామ కృష్ణమూర్తి

మానోము వింశించును కీసిని త్రొక్కునమాడు

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ! श्रीकृष्णार्जुनसंवादे श्रीकृष्ण उवाच ॥

శ్రీమదాంజనేయశాస్త్రి వ్రాసినది

తాను పట్టిచుకొన్న పుస్తకములు ముద్రాపత్రములు

॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

మహాత్మకావ మృత్యుశాస్త్రము శాస్త్రము - మృత్యుశాస్త్రము

యశమితి అభ్యాసము సంకలనము పరిమళము దోహదమునకు

యగును ఎలా చేహ మెప్పుడు నింకొకటి అంక్షనము గలదని

జానియం మండు మమలె అహంకార హాసమెరు చక్కమయి

కప కారణమి యీశ్వర నిర్మలమపి మానవమ

[illegible]

నలుగురు కాని ఖలాని (ప్రతి) నాచిత్తి నాచెట్టలు నాదీః నాధాకరణి

శ్రీమద్భగవద్గీతా ప్రథమోధ్యాయః

మమతామయం (1) మనస్సును మేలు చేయు గుణం

అందులో పరిష్కరింపబడినది. విచారనశ్చకము వేదాంత
 శాస్త్రము లోని ముఖ్యములైనవి. ఇట్లు శాస్త్రీయ మనోమయ స్వరూ
 పును మనము అభిదానము ప్రవృత్తమును ప్రవృత్తాభ్యుదయమునకు అవరోధ
 మును నొనరించు గాకుండ నో అంశమును శాస్త్రీయస్వరూపమును
 కానునొనరించు మార్గముగ నివృత్తియై అద్వైత తత్వము దృఢబోధ
 పుననిచ్చునది యీ శాస్త్రీయస్వరూపము తొలగిపోవును సదా సర్వచార
 ముల ముఖ్యములైనవి ప్రవృత్తము వేదాంత శాస్త్రాభ్యుదయముచే పరోక్ష
 లక్ష్యము భూమి గల్గినది కాదు వర్తమానమున బియ్యమును గ్రహించు
 నటుల శాస్త్రాభ్యుదయమును గ్రహించి శాస్త్రస్వరూపమును విసమము అట్టి
 అద్వైత భావము యేవిధమైన బంధములుండవు.

శిష్యు! గురువర్యా! శాస్త్రీయ విచారాదులుగూడా కల్పితమే
 యనుచు టిరి కాబట్టి దానివల్ల సాసార బంధము యెటుల నివృత్తి
 యగునో వచింప వేమనాడను.

గురు! సంసారము నిజముగా నుండినదెడల నివృత్తి కేయనగును
 యెటుల యగునో అటుల బలిదానమునునట్లుగా స్వస్థకల్పిత సింహము
 యొక్క దర్శనమున కల్పిత స్వస్థమెటుల నివృత్తియగునో అటులే
 కల్పితశాస్త్రములవల్ల కల్పిత సాసారము నివృత్తి కాగలదు యక
 శాస్త్రీయ స్వరూపము కేవలవిధములుగా నున్నది ఎటులన ఒకటి దీప్తి
 మనియు కేవలవిధ మందమనియు యీ కేటిలో కామకోపాధాదులను
 సీవ్యస్వరూపమును మనోరాజ్యమును వందస్వరూపమును యీ కేటిని
 అద్వైత తత్వబోధ ముంజే త్యజంపవలయును ఎందుకనగా తత్వబోధ
 పడయుటకై సాధన చతుష్టయ సంపత్తి సాధించవలెను అట్టి సాధన
 సంపత్తి సాధించుచుండగా కామకోపాధాదులున్న మనోరాజ్యమున్న
 తమంతలు తామే తొలగిపోవును సాధనసంపత్తియొక్క వివరము యీ
 గ్రంథాదియందే చెప్పబడియున్నది యీ ఆశ్చర్యముయొక్క సాధన
 చతుష్టయములలో మూడవ సాధనమగు పరీ సంపత్తిలోని మొదటిదగు
 శమమును దాని యోగమున కామకోపాధాదుల త్యజంపవలెను అట్లు
 చేసిన వాననరెల్ల తొలగిపోవును సమాధానమును యూరప సంపత్తివల్ల

1. The first part of the document is a list of names and dates, which appears to be a record of some kind. The names are written in a cursive script, and the dates are in a more formal, printed style. The list is organized into two columns, with names on the left and dates on the right.

[illegible]

1. అంబికా దేవిని పూజించినప్పుడు ఆమె కనిపించినట్లుగా
 2. అంబికా దేవిని పూజించినప్పుడు ఆమె కనిపించినట్లుగా
 3. అంబికా దేవిని పూజించినప్పుడు ఆమె కనిపించినట్లుగా
 4. అంబికా దేవిని పూజించినప్పుడు ఆమె కనిపించినట్లుగా
 5. అంబికా దేవిని పూజించినప్పుడు ఆమె కనిపించినట్లుగా
 6. అంబికా దేవిని పూజించినప్పుడు ఆమె కనిపించినట్లుగా
 7. అంబికా దేవిని పూజించినప్పుడు ఆమె కనిపించినట్లుగా
 8. అంబికా దేవిని పూజించినప్పుడు ఆమె కనిపించినట్లుగా
 9. అంబికా దేవిని పూజించినప్పుడు ఆమె కనిపించినట్లుగా
 10. అంబికా దేవిని పూజించినప్పుడు ఆమె కనిపించినట్లుగా

అందుకే మనస్సు కాలములో కలసిపోయి ఒకటై తన స్వభావమును
అనుసరించి నడుచును. అందుకే మనస్సు విశ్రాంతియు తీరికయెడల
నిద్రయును గలవి. కష్టములు కలుగినప్పుడు కలసిపోయి కరుణయుచే విచార
ముక్తియును కలుగినప్పుడు కలసిపోయి కష్టము మారినప్పుడు పాప
మును విడిచి వదిలివేసి కలసిపోయి కలసిపోయి కలసిపోయి కలసిపోయి
టికి ప్రార్థించు.

అందుచేత వామనాదులు! స్వర్గభోగములు నాశవంశములు భూ
భోగములు దీని జీవనములకును, మున్నగు భోగములు నిస్సంశ
యముగా స్వర్గములకు వీలగునుగాక.

గి.వి. శ్రీ శుభము నాశ్రయమునుటచే నీవాభోగముల
 శ్రీ శుభము కాని శ్రీ శుభముగాని నీ ఆనంద నోషములతో నిండినవియు
 శ్రీ శుభము శ్రీ శుభము నాశ్రయమునుటచే నీవాభోగముల
 శ్రీ శుభము శ్రీ శుభము నాశ్రయమునుటచే నీవాభోగముల

శాశ్వత చీవేశ్వరులనుకొని వాచార్యరూపముగా నన్న యాచార్యులను
నును స్మరించి హేమముగ్ధో నీవా చీవేశ్వరుల కుద్ధ లక్ష్యుల
ప్రకాశనామృతనని దృశింపించుకొనుము.

శిష్య! గురువర్యా తత్పదము యీశ్వరునియందు శ్వేత
మగు ప్రానియందు వాచ్యరూపమగును పాధి శ్వేతయందు పాదము
లక్ష్యరూపము దేని ననినెడల దయయంచి కోరిగా దెలుపగోరు
చున్నావను.

గురు! శిష్యా తత్పదము యీశ్వర వాచ్యపాధి మాయయని
యనెదను యిది ప్రపంచ వ్యవహారాధిమాని శ్వేతపదము తత్పద పాధి
అవిద్య యిది జేహేయియ వ్యవహారాధిమాని యిటుల మాత్రము
యవిద్యయను వాచ్యరూపముతో నన్న నివి దృశ్యములు కీర్తి
త్యజించి నీవీ తత్పదశ్చింతనములందలి శ్వాసరూపముతోనన్న
స్వయం ఆత్మవైయున్నావు యందుకు భగవత్ ప్రపంచమాదవ ఆధ్యాత్మ
మందు శ్రీకృష్ణభగవానులు "క్షేత్రజ్ఞంచాపిమాంబు" ఓ అర్థనా శక్తి
క్షేత్రములందలి (జేహములందలి) పాదము యిదీయములు మనస్సు
బుద్ధి మొదలగువాటిని జెలసికొని క్షేత్రజ్ఞుడు (తత్పద) నీశ్వరమృత
తెలిసికొనుము మరియు భగవతమందు శక్తియు శ్రీమదాచార్యుల
యని యీ క్రింద వాచ్యమగు శ్లోకమందు వ్రాయున్నాడు.

శ్లో! అహంభవాన్నచాస్యత్త్వం | శ్వేతేవాహంబిచక్షుః

ససౌషశ్యంతికవయ | శ్చిత్త్రంబాతునువాగతి

తా! హే జీవా నీవీ నీవైయున్నావు నాకంటె నీవు వేరునాచేపు

నీవు నేను ఒక్క టేమైయున్నామని విచారము చేసి చూడుము ఎన్నె
భావసంపన్నులగు సత్పురుషులుగలలో వాదెల్లప్పుడు మన నిర్వృతలో
సౌరమాత్రము జేధము చలంపరు చీవేశ్వరు లొక్కరూపమనియే భావి
శురు యిటులే శృతి స్మృతి పురాణములు మొదలగు వేదాంగ గ్రంథ
ములయందు చీవేశ్వరు లొక్క టేయని చెప్పబడియున్నది కావున
నా శిష్యా నీవు కూడా నీయొక్క ఆత్మను బ్రహ్మరూపముగా
దలంచుము.

సంకల్ప వికల్పముల గ్రహించునజే సాక్షి యీ సమస్త జాగత్స్వప్న
 సుషుప్తులందు జరుగుచుండెడు వ్యవహారమంతయు మనస్సుజేయగును
 జానిని గుర్తించునజే సాక్షియని యిటుల సిద్ధాంతము జేసుకొని గురు
 సన్నిధికిరిగి మహారాజా నామనస్సు నాకే శేన్పట్టుచుండెనని వచించెను
 అంత యీ సద్గురుండు “జీవస్త్వమేవాసి” అట్లులైన జీవుడవ నీవు
 స్వయంప్రకాశ జీవరూపుడవగు సర్వసాక్షివే నీవని చెప్పి “ఏగోదేవః”
 అనగా ఒక్కడే జీవుడు పిపిలికాది బ్రహ్మవర్జితము స్వయంప్రకాశ
 మానుడై యున్నాడని వేదాంత శాస్త్రములు మొరపెట్టుచుండ
 మనుష్యులు అజ్ఞానముచే తెలియజాలక మోసపోవుచుండిరి కావున
 నీవు సమస్త భేదముల వదలి నీయందుండు ద్వైతమును త్యజించి అభేదా
 ద్వైత నిర్వికల్ప స్వప్రకాశుండవై సవికల్ప సమాధినుండి నిర్వికల్ప
 సమాధియందు నిరంతరముండుము.

శిష్యు! మహారాజా సవికల్ప సమాధి నిర్వికల్ప సమాధి
 యనగా నేమి.

గురు! నేనే బ్రహ్మము బ్రహ్మమే నేనని యేకాంతస్థలమందు
 గూర్చుండి చిత్తమును చలింపనీయక తదేకధ్యానముగా నుండుటే సవికల్ప
 సమాధియనబడును మరియు బ్రహ్మమే నేనను ధ్యానమును మరచి
 మనోబుద్ధులు రెండును శూన్యమై సకల తలంపులుడిగి దేహాది సకల
 ప్రపంచమును మరచి తాను తానై కేవల చిన్మాత్రుడై సాక్షిగా
 నుండుటే నిర్వికల్ప సమాధియనబడును.

శిష్యు! గురువర్యా! సమాధి నిష్ఠగల మనుష్యుడౌ ఆత్మజ్ఞానమును
 గూర్చి వేరేవిచారములందు జేరునా లేక సమాధియందే నిమగ్నుడై
 యుండునా దయజేసి వచింప గోరువాడును,

గురు! ఆత్మ సాక్షాత్కారమునకు శ్రవణ మనన నిదిధ్యాసలను
 నీమూడు సాధనము లనబడును చిత్తము శబ్దాది విషయము లందెం
 తెమార్చిముందునో యంతకాలము మనుష్యునకే సాధనము జేయుటకు
 వీలుపడదు కావున

గీ॥ విషయములనన్నిటినివిపు విషమువలెను | వలచిర్వేళయించి
నెప్పుడు దప్పుకుండ | పాదుసాంగత్యమునంచీ వర్త్యమైన | బ్రహ్మవన
మునుగ్గొమ్ము పరిమళియ్యా!

ఇటుల విషయములన్నిటిని విషమువలెగా త్యజించి శాంతశమివ
మాది సంపన్నుడవై పదును శరణుజొచ్చి వారివల్ల శ్రీవణ మనసములు
తేయుచు రిద్వారా ఆత్మసాక్షాత్కారము సంపాదించుట మోక్షమన
బడును యిందునుగూర్చి సర్వకాలములందు సర్పింగుడవై యుందుము.

శిష్యు! స్వామీ సర్పింగమనగానేదు!

గురు! జ్ఞానము వైరాగ్యము దయ సంతోషము విస్కామ్యము
అకోధము క్షమ సదాచారాది గాగల లక్షణములతో వెలయు వారు
సత్పురుషులనబడును శ్రద్ధాది విషయములను విషమువలెగా త్యజించి
మోక్షాపేక్షగల ముముక్షువు పైదెల్పిన సత్పురుషుల శరణుజొచ్చి
వారి సమాగమ ముందుకుట సర్పింగర్వమనబడును యిందుకు
ప్రమాణము శ్రీశంకరాచార్యు లిట్లు వచించియున్నారు.

శ్లో॥ సర్పింగ శ్వేదిస్సంగర్వం | విస్సంగ శ్వేదిర్మోహర్వం
విర్మోహ శ్వేదిర్మోహర్వం | విశ్వలత శ్వేతీవస్సుక్తి॥

అ॥ సర్పింగమువల్ల విస్సంగుడ వయ్యెదవు అనగా విన్నంటియున్న
దోషములు తొలగును విస్సంగమువల్ల మోహము నశించును మో
హము నశించినతోడనే విశ్వలతైన రిర్వము నీకట్టును విశ్వల మాన
సుడవై సంతనే తేవస్సుకుడవై నతని దలంచుము తూచితివా పట్టిన
సాంగత్య వెంట గొప్పదియో వారి దర్శనమార్పింబున క్షమాదయాది
సద్గుణములు విన్న జెందును అట్లుజెందుటచే నీమనస్సు విశ్వల మగును
విశ్వలమైన మనస్సుచే వారి బోధను శ్రీవణమననాదుల తేయుటవల్ల
ఆత్మజ్ఞానముగల్గి మోక్షము లభించును గావున "మహానుభావవంశరే
సంసారార్థవలంఘనమ్" అనునటుల మహానుభావుల సమాగమమువల్ల
సంసారసాగరముచాటి సచ్చిదానంద పరబ్రహ్మవదమును బొందగలవు
గాన సత్పురుషుల నెదకొని వారి మూలముగా ముముక్షులు రిరింతురు
గాక పం శ్యాంతి శ్యాంతి శ్యాంతి!

గద్య

ఇది శ్రీవైశ్యకుల సారావార సుధాకర పునిగళిల గోత్రోద్భవ
 చెర్విరాల వంశ ప్రదీపిక రాజమాంబా గర్భ శుక్తి ముక్తా
 ఫల మార్కండేయ మత్స్యేంద్రనాథేత్యాది
 నానావిధ గ్రంథరసన బాగధేయ సకల
 సజన విధేయ బాగయార్య ప్రణీతం
 బ్రహ్మ జీవన్ముక్త బోధామృతమను
 వేదాంత గ్రంథ రాజము
 నర్వము నద్గురు చరి
 తారవిందార్పణమస్తు
 శ్రీ శ్రీ శ్రీ

అనుభవమంత్రచింతామణి

- 1 సర్వాపరిమంత్రిము
- 2 జ్వరనివారణమంత్రిము
- 3 జ్వరనాశకమంత్రిము
- 4 శాంతికరణమంత్రిము
- 5 దృష్టిమంత్రిము
- 6 దశనాగనివారణమంత్రిము
- 7 శాంతికరణ చాకిమహమ్మద్
- 8 ధాకినీవోపనివారణము
- 9 కోపశాంతిమంత్రిము
- 10 రామాయ మంత్రిము
- 11 శాంతికరణమంత్రిము
- 12 ధూతాదినివారణమంత్రిము
- 13 వృతార్ నారసింహమంత్రిము
- 14 సమస్తార్థ నివారణమంత్రిము
- 15 మచ్చరానినివారణమంత్రిము
- 16 శాంతికరణ (వృతార్) మంత్రిము
- 17 మూలవ్యాధి మంత్రిము
- 18 మూలవ్యాధి రంధ్రమంత్రిము
- 19 పార్శ్వపునాద్వికమంత్రిము
- 20 సుఖప్రసూతి మంత్రిము
- 21 సుఖప్రసూతి మంత్రిము
- 22 సుఖప్రసూతి మంత్రిము
- 23 సుఖప్రసూతి మంత్రిము
- 24 రాజవశికరణమంత్రిము
- 25 సర్వజనవశికరణమంత్రిము
- 26 స్త్రీవశికరణమంత్రిము
- 27 వశికర చామర్యకర్తమంత్రిము
- 28 వశికరమంత్రిము
- 29 వశికరమంత్రిము
- 30 పుచ్చవశికరమంత్రిము
- 31 స్త్రీవశికరణమంత్రిము
- 32 వశికరణ శ్రుతీమంత్రిము

- 33 పుచ్చవశికరమంత్రిము
- 34 చాందిరిఫలదానకయ్యశీమంత్రి
- 35 క్షిప్రాదిని వశికరమంత్రిము
- 36 విషయపుంజ్ఞమ మంత్రిము

దేహారక్షణమంత్రములు

- 37 శాంతికరణపుష్పము కోశమంత్రిము

- 38 పాదుకాపీఠమంత్రిము
- 39 దేహారక్షణమంత్రిము
- 40 దేహారక్షణమంత్రిము
- 41 శార్యపాదకమంత్రిము

- 42 విద్యామంత్రిము
- 43 సర్వసర్వమంత్రిము
- 44 తేలుమంత్రిము
- 45 తేలుమంత్రిము

- 46 ఉచ్చాటనమంత్రిము
- 47 ఉచ్చాటనమంత్రిము
- 48 ఉచ్చాటన మంత్రిము
- 49 ఉచ్చాటనమంత్రిము

- 50 ఉచ్చాటనమంత్రిము
- 51 పశువులుపారిచేయమంత్రిము
- 52 కనుమకోగశాంతికరణ మంత్రి
- 53 మోహినీమంత్రిము (ము

- 54 మోహినీమంత్రిము
- 55 గ్రామమోహినీమంత్రిము
- 56 శర్మవృద్ధి స్తంభనమంత్రిము
- 57 వశికరణ రిలకము

- 58 రాజవశికరణ రిలకము
- 59 కనుమకోగచిత్రి
- 60 వోరభయనివారణము
- 61 రక్తగుంజకల్పము

అట్లా బెండు వెల రు. 2

ఇందులో యేమంత్రము పరిచేయకపోయినను గ్రంథకర్త గారికి ప్రామోదన పరిష్కార సమాధానము తెలుపబడును. గ్రంథకర్త:- చెర్విరాల రాగయ్యగారు, లాంబాయి.